

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 3908. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 20.

V GORICI, ČETRTEK 15. MAJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

16. maja, petek: Janez Nepomuk; Ubald, škof. — 17. sobota: Pashal Bajlonski; Bruno, škof. — 18., nedelja. 4. povelikonočna. Erik, kralj; Aleksandra, g. — 19., ponedeljek: Peter Celestin, papež; Pudencija, devica. — 20., torek: Bernardin Seneški; Bazila — 21., sreda: Feliks Kantal, spoznavavec. — 22., četrtek: Emil (Milan); Margarita; Roman, opat.

V torek dne 20. maja je zadnji krajec; lepo.

Novice.

Govor prvega ministra.

V nedeljo dne 11. maja je Mussolini obiskal mesto Livorno, ki leži ob Tirenskem morju. Pred 100 tisoč poslušalci je imel govor, kjer je med drugim rekel: »Po obisku vaših ladjedelnic, kjer gradijo hitri delavci bodoče vojne enote, izjavljam vpričo tega vašega in našega morja vam, toda ne samo vam, temveč tudi vsemu italijanskemu ljudstvu in narodom onkraj meje, da mi ne hlepimo za prenagljenimi pustolovščinami. Toda če bi kdo ogrozil našo neodvisnost in našo bodočnost, ta ne ve še, do kakšne stopinje bi jaz znal razgreti italijansko ljudstvo. Tedaj bi bil ves narod: starci, otroci, kmetje, delavci, oboroženi in neoboroženi, ena sama človeška množica in še več kakor človeška množica, bil bi meteor (goreč odlomek zvezde, ur.) ki bi ga pognali kamorkoli in proti komurkoli.

Na morju, Livornci, je vaša sreča in vaše bogastvo! Komu pritiče slava morja? (»Nam!« burno vzklikne množica.) »Tako bodi v imenu mučenikov naše revolucije.«

Govor so poslušalci viharno pozdravljali.

Grandi-Marinkovič.

Te dni so se pričele v Ženevi seje odbora Zveze narodov. Razpravam predseduje topot jugoslovanski zunanji minister Voja Marinkovič. V ponedeljek je Marinkovič obiskal zunanjega ministra Grandija in imel z njim razgovor, ki je trajal eno uro in pol.

Evharistični kongres.

V Kartagini v Tunisu v francoski severni Afriki se je obhajal te dni trideseti mednarodni evharistični kongres. Pri velikanskih slovesnostih, ki se jih je udeležilo 20.000 romarjev, je zastopal sv. očeta kardinal Lepicier. Častni predsednik kongresa je bil tuniški bej (tuniški vladar pod francosko nadvlado), ki je po veri mohamedanec.

Znamenje časa.

Pred kratkim se je vršil občni zbor čeških tovarov Skoda, ki izdelujejo večinoma orožje. Iz poročil je raz-

vidno, da je delo podjetja naraslo v letu 1929. za 40 od sto v primeri z letom 1928., za 89 od sto v primeri z letom 1927., za 123 od sto v primeri z letom 1926. Naročila do 30. aprila tega leta so šestkrat večja, nego so bila lani v isti dobi.

Kako čudno se glase poleg teh števil govori o miru med narodi, ki jih slišimo na diplomatskih zborovanjih!

Kraški vodovod.

Minister za javna dela Crollanza je povedal na seji zbornice, da je vlada že pripravila obsežen načrt za kraški vodovod in izrazil upanje, da bi se čim prej uresničil. Za kraški vodovod bo ljudstvo vladi zelo hvaležno.

Pri Mussoliniju.

Glavni urednik dnevnika »Berliner Tagblatt« Teodor Wolf je obiskal v Rimu načelnika vlade in priobčil nato razgovor. Menila sta se o najrazličnejših vprašanjih. Ka sta se dotaknila demokracije, je Mussolini rekel: »Saj sem jaz tudi demokrat, čeprav avtoritativen demokrat. Mi ustvarjamo moralen in ne policijski red. Vladati s policijo in strojnimi puškami ne pomeni mnogo.« — Kaj pa je s svobodo tiska, s svobodo kritike? — Je vprašal Wolf »Ni res,« — je odvrnil Mussolini — »da pri nas kritike ne sme biti. Vem prav dobro, da ima kritika svojo vrednost in da je večkrat potrebna. Kritike seveda, ki je naperjena proti obstoju fašistovske države in fašistovskemu režimu, ne dovoljujem in jo breobzirno zatiram. S tem pri držkom kritiko posebno na gospodarskem polju dopuščamo. V gospodarskih vprašanjih je kritika prosta. Izraža se v časnikih in razpravah, ki se vrše tukaj pri meni. Spremenili smo ravnokar vinski davek, ker se nam je zdela kritika proti temu zakonu opravičena. Pri otvoritvi državnega sveta korporacij sem rekel: Mi hočemo, da se delajo zakoni in ne da se vihte kardinice.« — Teodor Wolf pripominja ob koncu članka, kako so mu tudi drugi potrdili, da se je nadzorstvo nad časniki nekoliko omililo in da se zdi Mussoliniju v nekaterih stvareh zmerena opozicija koristna.

Smrt velikega moža.

V torek je umrl v Berlinu po vsem svetu sloviti tečajni raziskovalec Norvežan Friedtjof Nansen, star 69 let. Nansen, ki se je rodil v Kristijaniji, norveški prestolnici, je bil profesor živalstva, pozneje se je lotil pohodov na severni tečaj. Tudi v politiki je bil doma, ker je bil par let norveški poslanik v Londonu. Slavno ime pa mu niso prinesla le znanstvena odkritja, marveč tudi njegovo človekoljubno delovanje v prilog ruskim sestradancem, armenskim beguncem in vojnim ujetnikom. Zato je tudi prejel No-

blovo mirovno nagrado. Za prihodnje leto se je sivi mož pripravljajal za nov polet na tečaj, pa ga je smrt iztrgala znanstvu in človeštvu.

Kralj in socialisti.

V torek 6. maja je praznoval angleški kralj Jurij dvajsetletnico svoje ga vladanja. Na vseh vojnih ladjah in v vseh vojašnicah države je zagrmelo opoldne 21 topovskih strelcev. Zanimivo je, da proslavljajo kralja najbolj listi delavske stranke! V drugih državah so namreč socialisti, republikanci in zato nasprotniki kraljev in cesarjev. Angleži so tudi v tem ljudje posebne vrste.

Po 15 letih.

Francoski vojak Viktor Martin je bil septembra 1915. v bitki težko ranjen, nakar so ga Nemci ujeli. Pri tej priliki ga je nemški vojak iz Brandenburga okradel in mu vzel listino. Te dni je pa dobil Martin po pošti svojo listino in zraven naslov pošiljatelja: Franc Piter, Soran, Viljemova ulica 46, Brandenburg. Piterja je po 15 letih začela grizti vest in je vrnil oivšemu sovražniku njegovo lastnino.

Indijci za svobodo.

Šele zdaj, en teden po dogodkih pišejo angleški listi o bitki v Delhih, kjer je sedež angleškega podkralja. Uporni Indijci, razdraženi, ker so Gandija zaprli, so 6. t. m. demonstrirali pred podkraljevo palačo. Policija jih je skušala potisniti nazaj, pri tem je prišlo do hudih spopadov med vstaši in vojaštvom. Razvila se je prava bitka. Število padlih in ranjenih je baje 1000.

Nevarna služba.

Evropsko časopisje poroča, da je moskovska vlada obsodila na smrt 20 uradnikov iz diplomatske službe. Večinoma pripadajo londonskemu in štokholmskemu sovjetskemu poslanstvu. Obsodili so jih, ker niso hoteli iti v Moskvo na opravičevanje zaradi svojega premalo boljševiskega zadržanja.

Ljudska obsodba.

V ameriški državi Teksas se je neki zamorec pregrešil nad belo žensko. Zamorca so brž prepeljali v ječo. Ljudstvo je pa bilo tako ogorčeno, da je hotelo ječo napasti in črnca lastno ročno raztrgati. Policija je morala rabiti plinske bombe in gasilci curke vode, da so razgnali množico izpred poslopja. Že med napadi so jetnišničarji dali črnca na prosto, da pobegne ali pa ga skrijejo v železno blagajno. Trepetajoči nesrečnež je izbral poslednje. Ponoči so pa ječo zažgali, da je popolnoma zgorela. Jetniki so se razbežali, zamorca je pa našla razdivjana množica mrtvega v blagajni. Pobesneli ljudje so truplo privezali na avto in je vlačili po ulicah. Nato so je zažgali na grmadi iz pohištva, uplenjenega po hišah zamorskih meščanov.

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11, tel. 335 (zraven škofijske kapele).

Smrt.

10. maja je v Ljubljani umrl naš rojak dr. Franc Vodopivec, bivši veliki župan v Ljubljani. Star je bil komaj 51 let. Doma je bil iz Kamenj na Vipavskem. Pokoj njegovi duši!

Občni zbor Zadružne zveze.

Na vnebohod dne 29. t. m. ob 10. uri zjutraj se bo vršil občni zbor Zadružne zveze v Gorici, in sicer v prostorih nekdanjega Trgovskega doma. Na dnevnem redu je bilančno poročilo o delovanju zveze v letu 1929., sprememba pravil, združitve Furlanske zadružne zveze z Zadružno zvezo v Gorici in volitev dveh načelnikov in dveh nadzornikov.

Častniške poroke.

Izšel je nov odlok, ki določuje, koliko premoženja mora imeti častnik, oziroma njegova zaročenka, ako se hoče poročiti. Podporočnik mora imeti 7000 lir, poročnik 4500, stotnik 3000, major pa 1500 lir zagotovljenih letnih dohodkov.

Obisk nemških ladij.

Danes je prispelo 7 nemških vojnih ladij v Split, kjer jih je v imenu jugoslovanske mornarice pozdravil admiral Stanković. To so tiste ladje, ki so na potu po Sredozemskem morju obiskale tudi Sicilijo.

Odbor sirotišča razpuščen.

Uradni list priobčuje nastopni odlok: »Uprava dobrodelnega zavoda »Slovensko sirotišče sv. Družine« v Gorici je razpuščena. Začasno vodstvo dobrodelnega zavoda je poverjeno v smislu kr. odloka od 26. aprila 1923., št. 976 vitezu drju L. Liceniju, prefekturnemu svetniku, z nalogom, da v teku 6 mesecev predlaga spremembe, ki se mu zde za dobrodelni zavod sam prikladne, da spravi delovanje zavoda v sklad s sedanjimi in trajnimi koristmi krajevne dobrodelnosti in zniža upravne stroške. Goriškemu prefektu je naložena izvršitev pričujočega odloka.«

Dr. Liceni je že prevzel vodstvo sirotišča.

Umaknjena interpelacija.

Naši bravci nas vprašujejo, kaj je z interpelacijo, ki jo je vložil poslanec Caccese proti »Novemu listu.« V poznajo povemo, da je bila najprej na predlog notranjega podministra Arpinatija razprava o njej preložena, v sredo 7. maja je pa predsednik parlamenta javil zbornici, da je poslanec Caccese interpelacijo umaknil.

V zapor s takimi!

Šofer Lojze del Tutto je v torek vozil s tovornim avtom skozi predor sv. Vida v Trstu proti Škednju. Vozil je s tako naglico, da je nakrat zavozil na pločnik in podrl na tla delavca Crevatina. Ves zmešan je šofer obrnil krmilo na desno stran, a je priletel zopet na pločnik ter stisnil s kolesi ob zid dve delavki družinski materi, ki sta se vračali z dela. Eni je polomil obe nogi, drugo pa je težko poškodoval. Nevarnega šoferja so mestni

stražniki zgrabili. Mož se je pa izgovarjal, da se je nekaj pokvarilo pri zavori. Ko so avto pregledali, so doznali, da se je šofer zlagal. Stražniki so ga pa tudi videli, da je z veliko silo dirjal.

Novo vrelce

nafta (petroleja) so pred kratkim odkrili v planini Majevici v Bosni. Nafta je izborna za pridobivanje bencina.

Pesniku v čast.

Letos obhaja ves nemški svet 700-letnico smrti pesnika Walterja von der Vogelweide. Da proslave njegov spomin, bodo v Avstriji in Nemčiji kovali celo novce z njegovo podobo.

Največji lopovi.

Argentinski časnik »La Razon« je odkril veliko družbo trgovcev z dekleti. V družbi, kateri je načeloval neki Samuel Korn, je bilo 400 udov, med njimi dosti uglednih oseb in žensk. Ta trgovska družba lopovov je spravila vsako leto do 200 deklet in mladih žen iz Evrope, največ iz Rusije in Poljske, v južnoameriške javne hiše. Ta organizacija je bila največja svoje vrste na svetu. Prodana je v grozno suženjstvo okoli 2500 deklet.

Iz greha v greh.

V soboto popoldne je stopila mlada gospa v mitnico v Ključu na Katinari in vprašala po uradniku Bernardinelli. Pokazali so ji njegovo sobo. Gospa se je nekaj časa z njim razgovarjala, nakar je počil strel. Uslužbenci so planili v sobo, a Dante Bernardinelli je že ležal mrtev na tleh. Tujka je poleg nje ihtela. Morilko so takoj zaprli. Imenuje se Marija Weissberg, roj. Rohregger, stara je 24 let in iz Trsta. Povedala je, da je imela z Bernardinellom nedovoljeno razmerje, čeprav sta bila oba poročena. Ustrelila ga je, ker je hotela napraviti konec grehu in iz strahu pred možem, medtem ko ljubimec ni hotel prekiniti razmerja.

Kubanski kozaki.

Zbor kubanskih kozakov, ki se je proslavil po vsem svetu in je zadnje čase z velikim uspehom koncertiral po glavnih italijanskih mestih, pride v Gorico. Dne 15., 16., 17. in 18. t. m. priredi koncerte v veliki dvorani Vittoria na Travniku.

Srečen skok.

Na letališču v Sarajevu je v višini 80 metrov začelo goreti in padati letalo. Krmar je v obupnem položaju napravil drzovit skok in se srečno rešil. Letalo je za njim padlo na zemljo in se raztreščilo.

Nova imena ulic.

Goriško županstvo je na svoji zadnji seji prekrstilo več ulic, tako se pokopališka ulica (Camposanto) imenuje sedaj ulica Sv. Gabrijela, Solkanska cesta je postala ulica Sv. gore, Šempezerska je sedaj ulica Vittorio Veneto, via Ponte Isonzo je ulica don Bosco, via Alvarez ulica Armando Diaz, Kopalniška (via Bagni) je ulica Luigi Cadora in tako dalje.

Kitajski roparji.

Ameriško časopisje objavlja prav strahotne novice o kitajskih roparjih. Med vednimi državljanskimi vojnama raznih generalov cvete roparska obrt. Roparji so danes pravi gospodarji Kitajske. To so pokazali zadnji teden, ko se je 4000 mož močna tolpa vrgla kar na celo pokrajino v Honanu in jo do mozga izropala. Tri dni in tri noči so razbojniki morili in plenili po vaseh in mestih. Požgali so kakih 10.000 hiš, povdavi pa 15.000 ljudi.

Zopet potres.

Zadnjič smo pisali, da se je tresla zemlja v Indiji. Zdaj pa prihajajo vesti, da je danes teden potres razrušil mesto Solmast v severozapadni Perziji. Mrtvih je 2000 ljudi. Potres so čutili tudi v Kalabriji.

Premeteni tihotapci.

Tržaška policija je zaprla šest tihotapcev, ki so nosili kavo iz tržaške proste luke in iz reškega svobodnega pasu. Bili so v zvezi z dvajsetorico drugih tihotapcev, katerim je bila dana naloga, da so blago razprodajali v mestu in na deželi. Tihotapci so bili razdeljeni v dve skupini. Prva je vozila kavo iz pristanišča z avtomobilom, ki je imel dvojno dno, druga je »furala« blago iz proste luke po rovu, koder teče rojanski potok v morje. Potok žubori proti morju prav pod enim izmed skladišč za kavo. Skozi rov so tihotapci speljali pravo žično vzpenjačo in po njej vlekli vreče v Rojan. Sprejemna postaja se je nahajala v kolibi na stavbišču neke nove zgradbe v Rojanu. Človek bi bil mislil, da je to shramba za orodje. Policija je zalotila tihotapce prav, ko so dragoceno zrnje nalagali na avtomobil.

Velika »frtalja«.

V Neapolju je prodajalka zelenjave peljala blago na trg, ko trči vanjo tovorni avtomobil. Na tla je treščilo 3000 jajc in se razbilo. Mestni pometalci so rabili precej časa, preden so ulico očistili.

Preko Sahare.

Francoski finančniki se že par let bavijo z mislijo, da bi zgradili železnico preko Sahare, največje puščave na svetu. S tem bi bila dosežena najkrajša zveza med evropsko celino in južno Afriko.

Dete v tramvaju.

Rimljanka Clorinda Di Lorenzo se je peljala v tramvaju po opravkih. Nenadoma so jo prijete slabosti in je povila krepko dete.

Čudak.

V mestu Aleksandria v Pijemontu je pred kratkim umrl bogat zasebnik Provera. Vse imetje je zapustil mestni občini pod pogojem, da ga pokopljejo tako, kot ga doteče smrt. Umrl je v naslonjaču s knjigo v roki. Mestna občina je zato dala stesati poseben naslanjač, na katerega so mrliča posadili in ga spustili v grobnico, kjer bo bral iz knjige do sodnega dne.

Kako je s politiko.

DELO POSLANSKE ZBORNICE.

Pretekli teden se je vršila v parlamentu razprava o proračunu zunanjega ministrstva. Pri tej priliki so poslanci razložili svoje nazore o zunanjem političnem položaju Italije in govorili posebno o pomorskem zborovanju v Londonu.

Poslanec Orano je rekel, da je Italija nastopila v Londonu kot velesila in gospa, ki se zaveda, da je drugim evropskim državam enakovredna. Minister Grandi je prepričal tudi nasprotnike, da je italijanski fašizem jasna in močna ideja in Italija država, brez katere ne bo več mogoče delati sklepov o zunANJI politiki Evrope.

Poslanec iz Julijske Krajine Coselschi (Kozelski) je poudaril, da je Grandi potrdil v Londonu rimsko in latinsko pravico. Tudi naša politika na Balkanu — je rekel — je politika pravičnosti, miru in civilizacije. Italija je uresničila veliko načelo: Balkan balkanskim narodom. Jugoslavija je pa odgovorila na to našo politiko s tem, da je prvič širila lažnive vesti o naših namenih in načrtih, drugič s tem, da se je začela mrzlično pripravljati na vojno. Za proračun vojnega ministrstva troši vse svoje dohodke. V letu 1929.—1930. je določila za vojsko 2430 milijonov dinarjev, a to je le polovica resničnih stroškov. Prave izdatke skriva, da bi ji inozemstvo ne delalo očitkov. Tretjič je Jugoslavija organizirala v naših mejah oborožene napade.

Podli napad proti »Popolu di Trieste«, pri katerem je podlegel junaški novinar Neri, je vzbudil povsod opravičeno ogorčenje. Nisem se motil, ko sem trdil, da je napad na »Popolo di Trieste« organizirala Orjuna.

Res je sicer, da so pred kratkim v Beogradu zatrobili, da je Orjuna razpuščena, toda takim vestem verjamejo lahko samo nevedneži. Tudi če bi jo bili razpustili, bi to ne imelo velikega pomena, dokler obstoji »Narodna Obrana«, ki je duh in desna roka terorističnega in militarističnega srbskega gibanja.

»Narodna obrana«.

»Narodna Obrana« dobiva podporo od vlade in ima seje, na katerih ne govore o drugem nego o Italiji. Zdi se, da so leta 1926. na eni seji sprejeli načelo, da je treba v zunanji politiki gojiti dobre odnošaje, dokler se medtem (v 5 ali 6 letih) ne dovrši vojaška organizacija. Ne smemo zabiti, da Orjuna obstoji še vedno v okviru »Narodne obrane«, da ima trdno in delavno središče v Ljubljani in teroristična gnezda v Julijski Krajini.

Naj le zahteva omikani svet v Beogradu razpust »Narodne obrane«! Ves trud bi bil brezuspešen. Srbi so že dokazali, da imajo raje svetovno vojno, nego da razpuste to organizacijo. To je bilo takrat, ko je zahtevala razpust avstro-ogrška država.

Nekateri poslanci so govorili o italijanskih šolah v inozemstvu in zahte-

vali, naj vlada pomnoži izdatke, da bi imela vsaka italijanska nasebina v tujini svojo šolo. Drugi so napadali italijanske ubežnike in njihovo protifašistovsko delovanje.

Zelo zanimiv je bil govor slepega pohabljenca Del Croix (Del Kroa.) Najprej je pohvalil zunanjega ministra Grandija, ki je nastopal v Londonu z odločnostjo, s potrpežljivostjo in, če je bilo treba, tudi s smelostjo. Odbijati je moral zvite poskuse naših nasprotnikov, posebno ko je Francija hotela skleniti z Anglijo pravo zvezo, ki bi bila naperjena v praksi proti nam. Toda zunanji minister je z bliskovito naglico ta poskus uničil. Mi čutimo vsi, da je sporazum potreben, a od naših zahtev ne moremo odstopiti, ker gre pri nas za življenje in smrt. Italija bi bila brez svobodne poti po morju obsojena na lakot. Razen tega ima Italija eno petino svojih sinov onkraj morja in jih mora ščititi. Sicer nam je pa bila enakost s Francijo priznana že na pomorskem zborovanju v Washingtonu (leta 1922.). V Londonu nam so rekli, da nam danes ne morejo več priznati tega, kar so prej, ker so se medtem spremenile naše državne naprave in naša duševnost. Možem, ki so v Versaju zapravili uspehe naše zmage, bi torej popuščali! (Zbornica ploska.) Če Francija — je rekel Del Croix — težko prenaša naša načela, ji moramo odgovoriti, da sta fašizem in italijanski narod ena in ista stvar. Kdor hoče naše prijateljstvo, se mora tega zavedati.

Usoda močnih.

Francija je dobila od zmage vse, mi nič. (Dolgotrajno ploskanje.) Brez italijanske nevtralnosti, bi Francija ne bila ustavila svojega umika in prešla ob Marni k protinapadu. Gospod Clemenceau (Klemansó) je pa rekel, da prijatelji Francije nismo mi, temveč tisti, ki smo jih zbite in sestradane rešili na naše ladje. Ž njimi so ravnali kakor z zmagovalci, z nami kakor s premaganci.

V Franciji se danes razburjajo, ker smo sprejeli nemške vojne ladje v naših lukah; toda naše ljudstvo se spominja pri tej priliki obiska francoskih ladij v Šibeniku. Mi sprejemamo z veseljem nemške ladje, vendar ne bomo sklepali zvez proti nikomur, dočim je Francija zaveznica kraljevine treh narodov in sedmih jezikov. Francija naj se zaveda, da pomeni Brenner zaprta vrata, medtem ko so reka Ren odprte duri. (Ploskanje.) Pomisli naj tudi, da utegne ravno ona ustvariti vzajemnost med nami in njenimi sovražniki. Mi se hočemo kljub temu neutrudljivo pogajati, ker želimo priti do sporazuma in ustvariti trajen mir. Mi trosimo za vojsko manj ko vsi, dočim se drugi brez prestanka mogočno oborožujejo. Naše nove vojne ladje ne smejo nikogar presenetiti, zakaj mi gradimo že 7. leto ravno toliko kolikor naši sosede. Če bi pa moralo priti do prave tekme v oboroževanju, bi se zanesli na iz-

najdljivost našega uma, ki velja več ko jeklo in zlato. Ko brani italijansko ljudstvo svoje življenje, tedaj ne poznajo njegove sposobnosti in njegove žrtve nobenih mej. Italija se tudi ne sme bati grozeče osamljenosti. Usoda močnih je, da se bore proti nerazumevanju in sumničenju. Mi ne grozimo nikomur in smo pripravljeni dati naše prijateljstvo. Da bi naš odkritosrčni glas slišali v Franciji! Če bi pa bilo vse zaman, bomo ostali sami z Rimom.

(Konec govora je zbornica sprejela z dolgotrajnim in splošnim odobranjem, poslanci so vzklikali fašizmu in Mussoliniju.)

Govor zunanjega ministra.

V soboto je govoril med napeto pozornostjo zbornice in občinstva zunanji minister Dino Grandi. Najprej je podal poročilo o zborovanju v Haagu, kjer se je uredila vojna odškodnina. Poudaril je, da je Italija na konferenci nesebično podpirala Ogrsko, Avstrijo in Bolgarijo. Ko da fašistovska Italija — je rekel — kakemu narodu prijateljstvo, je temu prijateljstvu v vsakemu slučaju zvesta.

Nato je prešel na pomorsko zborovanje v Londonu, opisal izčrpno zgodovino pogajanj ter povedal razloge, zakaj je Italija zahtevala enakost z Francijo. Če bi si hotela Italija zagotoviti z lastnimi silami in brez ozira na druge popolno vojaško varnost, — je rekel — bi ji ne zadostovalo, da je enako oborožena kakor najmočnejša država v Evropi, zakaj Italija je med vsemi pomorskimi velesilami zemljepisno, gospodarsko in strateško najbolj ranljiva država. (Zivahno ploskanje.) To je pred leti priznal tudi angleški državnik lord Balfour, ko je rekel, da je bilo med svetovno vojno za antanto skrajno težavno dovažati v Italijo živila in jo zalagati tudi s tisto trohico premoga, ki je bil potreben za vzdrževanje njenih tovarov. Če bi jo odrezali od morja, — je pisal — dvomim, da bi se mogla prehranjevati in nadaljevati z uspehom vojno.

To je vzrok, da ne more Italija pustiti od enakosti s Francijo. Na pomorskem zborovanju v Washingtonu leta 1922. je bil Briand pripravljen priznati enakost. Kaj se je medtem zgodilo, da je Francija danes nasprotnega mnenja? Medtem se je sklenila — pravi Grandi — pogodba v Locarnu, kjer sta se Italija in Anglija obvezali, da bosta branili tudi z orožjem francoske meje proti Nemčiji. Da se sedaj Francija upira, da bi si njena pogodbenica oskrbela potrebna sredstva tudi v obrambo Francije, je dokaz, kako malo vere ima svet v vse te pogodbe o medsebojnih jamstvih in medsebojni varnosti. Mesto da bi pomnožile zaupanje med narodi, jih ženejo k oboroževanju.

Italija in Zveza narodov.

Na zborovanju v Londonu so se pokazale dve skupini držav: prekoceanske države Amerika, Japonska in Anglija in evropske države Francija, Anglija in Italija. Anglija spada radi svojih prekomorskih posestev v Ameriki in Aziji k obema skupinama. Oceanske države so dosegle v Londo-

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11, tel. 335 (zraven škofijske kapele)

nu sporazum, kar Italijo le veseli. Glede ostalih dežel je pa bilo sklenjeno, da se pogajanja nadaljujejo pozneje. Italija izjavlja že danes, da je voljna pretrgane razgovore obnoviti, ker si ne more misliti, da bi bil pomorski dogovor nemogoč. Enake pravice, enake dolžnosti, to je podlaga trajnega sporazuma.

Nekdo je rekel, da je bilo po mirovni konferenci v Versaju pomorsko zborovanje v Londonu najvažnejše, kar jih je bilo po vojni. To je točno.

V Londonu se je predstavila fašistovska Italija z novim obrazom in novo dušo. Po 3 mesecih je zavest sveta nakazala Italiji mesto, ki ji pričiče. V London nismo šli, da branimo samo svoje koristi, temveč tudi koristi človeštva. Kar se tiče osamljenosti, želim, da bi ta beseda zginila iz ust fašistov. Boljše je, da smo sami, kakor da bi bili prikrajšani. Raje sami, kakor da bi nas vlačili drugi za seboj. Za državo je važno, da je močna in ne ali je osamljena.

Z vprašanjem razoroževanja se bo pečala v bodoče Zveza narodov. Fašistovska Italija sicer ne misli, da dela zveza lahko čudeže, storila pa je kljub temu v desetletju svojega obstanka človeštvu že mnogo dobrega. Zveza narodov ne sme biti društvo zmagovalcev proti premagancem. Saj so zmagovalci prevzeli nasproti premagancem tudi obveznosti (n. pr., da se razorožijo), ki jih je treba izpolniti. Toda nekatere države se iz dneva v dan bolj oborožujejo in ustvarjajo razpoloženje za vojno. To mora nehati. Samo vsestranska razorožitev ustvari lahko zaupanje in mir med državami.

Samo taki narodi nekaj pomenijo, ki se poredkoma navdušujejo in ne zgube nikoli poguma. To so narodi, ki imajo par velikih idej in dve preprosti čednosti: vztrajnost in potrpežljivost. To je zapoved, ki nam jo je dal Mussolini.

Konec govora so pozdravili poslan-

ci, načelnik vlade, ministri in občinstvo z navdušenim ploskanjem.

POLITIČNE BORBE NA MALTI.

Mali otok Malta, ki leži južno od Sicilije, je že dolgo časa torišče ostrih političnih bojev. O deželici, nekoliko manjši ko Vipavska dolina, smo pisali že lansko leto v avgustu, ko se je Pij XI. zavzel za tamkajšnjo italijansko narodno manjšino. Malta šteje 225 tisoč duš in tvori del angleškega carstva. Otok je važen, ker se zbirajo v njegovih pristaniščih angleške vojne ladje in ker nadzirajo z njega Angleži velik del Sredozemskega morja. Po vojni je dala Velika Britanija domačemu prebivalstvu avtonomijo, tako da si ljudstvo voli poslance in senatorje in si izbira lastno vlado. Prve volitve so se vršile v juniju 1921., in tedaj je prevzela upravo dežele prva narodna vlada, sestojča iz 7 ministrov. Maltežani so dobili pravico, da si nagajajo sami davke, da imenujejo lastne uradnike in sodnike, vzdržujejo lastno policijo, ustanavljajo ljudske, srednje in visoke šole, sploh vladajo v deželi po svoji volji. Angleži so si pridržali samo nadoblast. Na otoku so nastale tri struje: tako zvana »Narodna stranka«, ki pravi, da so Maltežani Italijani, in goji italijansko narodno zavest; druga stranka je delavska in tretja Angležem prijazna »Ustavna stranka.« Pri prvih volitvah je zmagala narodna stranka in dobila skoro vse sedeže v poslanski zbornici in senatu. Iz njenih vrst je izšla vlada, ki je ostala na krmilu 6 let, dokler se niso v avgustu 1927. vršile nove volitve. Narodna stranka je ostala v manjšini in na krmilo so prišli njeni nasprotniki. Načelnik vlade je postal lord Strickland, vodja Ustavne stranke, bogat Maltežan, ki je od materine strani italijanske krvi. Da si zagotovi večino v poslanski zbornici in senatu, se je zvezal z delavsko stranko, s katere pomočjo vlada v deželi že tretje leto. Lord

Strickland trdi, da so Maltežani poseben narod feničanskega izvora, ki se razlikuje od Italijanov, kar izpričuje tudi lastni maltežanski jezik. Strickland si je postavil program, da vzbudi maltežansko narodno zavest in uvede krajevno govorico v javno življenje. Njegova vlada je ukazala na primer, da morajo biti vse uradne listine sestavljene mesto v italijanščini v malteščini, ravnotako je odredila, da se italijanščina umakne pri sodnih razpravah krajevno narečju. Posebno ogorčenje je nastalo v Italiji, ko so oblastva odstranila v glavnem mestu Malte La Valetta skoro vse italijanske ulične napise in jih nadomestila z angleškimi. Voditelja te protitalijanske politike sta lord Strickland in minister prosvete Bartolo, ki je po rodu Sicilijanec. V to borbo med italijansko narodno strujo in malteško vlado je posegel tudi Vatikan. Povod je bil nastopen: predstojnik nekega samostana na Malti je premestil dva meniha v Sicilijo. Strickland je izjavil, da se je to zgodilo iz političnih vzrokov, in je odrekel obema potni list. Meniha sta držala namreč z vladajočo stranko in oče gvardijan, Italijan iz Sardinije, se je hotel — tako je trdil Strickland — nad njiju maščevati. Pij XI. je obsodil nato v posebnem pismu malteško vlado, češ da se vtikuje v cerkvene zadeve in ovira versko svobodo.

Zanimivo pastirsko pismo.

To se je zgodilo lansko poletje. Škofje in duhovniki so pismo iz Vatikana prebrali s prižnic in ga nalepili na cerkvena vrata, kar je bilo ostro orožje v rokah Narodne stranke. Po hudih, skoro 9 mesečnih političnih borbah, kjer so se skoro vsi duhovniki obrnili proti Stricklandu, se je ta odločil, da razpiše nove volitve. Prej je pa želel, da se poravna z Vatikanom. Londonska vlada je skozi usta svojega poslanika pri sv. stolici zahtevala, naj Vatikan prepove duhovnikom na Malti, da nastopijo pri volitvah kot

zbežiš, pridi sem. Imam tajno skrivališče, kjer te nihče ne najde.«

* * *

Nastala je noč, ena izmed tistih temnih, brezmeščnih noči, ko ne vidiš dva koraka pred seboj. Velika prestolica je spala. Nihče ni opazil, kako je Hartatef, ogrnjen s temnim plaščem in s kapuco na glavi zapustil svojo palačo skozi majhna stranska vratca ter usmeril korak k Amonovemu tempelju.

V prazni ulici, ki se je vlekla ob tempeljskem zidovju, je Hartatef obstal. Odprl je s ključem majhna vratca in izginil. V tem trenutku je neki mož stopil iz sence in se postavil k majhnim vratom. Bil je Keniamun, ki je čakal že dve uri Hartatefa. Začel je pozorno poslušati, toda do tedaj je bilo vse tiho in mirno. Prešlo je malo časa, ki se je njemu zdel cela večnost, ko se je nenadoma razleglo glasno vpitje, zamolkel hrušč in nagli koraki. V tem hipu so se vratca odprla in neki možki je skočil na ulico ter bežal kakor preganjan jelen.

Toda Keniamun ni spal. Prehitel je Hartatefa, mu podstavil nogo in se vrgel nanj. Med njima se je vnel obupen boj, toda smrtna nevarnost je podvojila Hartatefove moči. Že se je bližal šum glasov in rdeča svet-

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

»Po tvojem bi moral čakati, dokler mi je oni, preziranja vredni asirski suženj ne vzame izpred nosa!« je govoril Hartatef skozi zobe. »Hvala ti za svet! Pot skozi ta tajna vrata je torej kratka in zmanjša nevarnost napol. Sreča, da si shranil ta ključ.«

»Koristne reči hranim vedno. Oh, če bi ničvredni Kvagabu vedel, čemu mi bo ključ, ki mi ga je dal, domnevajoč, da hočem v resnici ukrasti le nekaj gnoja posvečene živali! S pomočjo tega ključa sem zate ukradel lepo pevko, njegovo nevesto! Hahaha! Dobro, da Kvagabu ničesar ne ve, sicer bi nama utegnil zaigrati prijetno pesem.«

»Če nič ne ve, ni treba, da si radi tega glave lomiš,« je rekel Hartatef in vstal. »Grem počivat, da bom nocoj čil.«

»Na svidenje,« je rekel Smenkara, spremljajoč ga do vrat. »Še poslednji svet: če ti poskus ne uspe in

kandidati za parlament in da se sploh vtikujejo v politično borbo. Pri tem se je angleška vlada sklicevala na določila konkordata od 11. februarja 1929. Istočasno je predlagala, naj se začnejo pogajanja za konkordat med Malto in sv. stolico. Toda razgovori med Vatikanom in Anglijo so se razbili, zakaj Vatikan je izjavil, da se ne mara razgovarjati o nobenem predlogu, dokler ostane lord Strickland na vladi. Kar se tiče duhovnikov in njihove udeležbe pri političnih borbah, je Vatikan izjavil, da prepušča malteškemu škofom svobodo, da odločijo po svoji vesti in določenih cerkvenega prava. Sličen odgovor je dal meseca aprila tega leta tudi novi državni tajnik kardinal Pacelli.

Dne 1. maja sta pa nadškof na Malti monsignor Caruana in škof na bližnjem otoku Gozo monsignor Gonzi naslovila na vernike pastirsko pismo, kjer jim prepovedujeta voliti za Ustavno stranko lorda Stricklanda. Kdor bo volil tako stranko, zagreši »smrtni greh« in se izpostavi cerkvenim kaznim. V pastirskem pismu je rečeno, da se ni Cerkev nikoli vtikovala v strogo politične zadeve, ki spadajo v področje države; toda »kadar nastane potreba braniti verske in moralne dobrine ljudstva, kadar se zahteva avtoriteta cerkvenih oblasti, skratka, kadar se politikanti silijo k oltarjem, tedaj ima Cerkev ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, da poseže vmes in pokaže vsem pot resnice.« Škofa — nadaljuje pismo — se doslej nista vtikovala v politiko, sedaj gre pa za verske zadeve. »Volilna pravica je postala v tem trenutku sveta dolžnost, in vi verniki ne morete biti brezbrizni gledalci. Kdor glasuje za osebo, od katerih ne more trdno upati, da bodo odločno branile naše verske koristi, ne ravna kot dober katoličan. Vedite torej, da ne morete glasovati brez smrtnega greha za lorda Stricklanda in njegove kandidate ali za kakor koli drugo osebo ali stranko, ki je v preteklosti podpirala njegov boj proti pravicam in disciplini Cerkve.«

»Duhovnikom obeh škofij strogo prepovedujemo deliti zakramente osebam, ki ne bodo hotele poslušati naših navodil.«

To pastirsko pismo je bilo prečitano v vseh cerkvah Malte in nabito na vrata cerkvenih poslopij.

V deželi se je pričela sedaj ljuta in strastna volilna borba. Na strani Narodne stranke stoje duhovniki, škofa in Vatikan, na strani Stricklanda in njegovih zaveznikov angleška vlada. Ker sta oba tabora enako močna, je izid negotov.

Žlahтни konji - zlata svila.

350 letnica lipicanca.

Lipicanec je konj, ki izvira iz kobilarne v Lipici, lepi zelenici, na našem pustem in skalnatem Krasu. Lipica je blizu vasi Bazovice in leži 415 metrov nad morjem, 13 km od Trsta.

Posestvo Lipica (310 hektarjev) je bilo prvotno last tržaških škofov, dne 19. maja 1580. pa je bilo prodano Habsburžanu nadvojvodu Karlu. Še istega leta je ustanovil v Lipici kobilarno, ki je ostala dvorna posest vse do konca svetovne vojne.

Kobilarna je stala velikanske svote denarja. Prvotno je bil svet gol in pust, le tu pa tam je bilo kakšno drevo in kakšna redka dolinica z dobro zemljo. Polagoma so širili površino z dovozom zemlje iz okoliških dolinic in zasadili mnogo dreves. Sezidali so hleve, poskrbeli za vodo, zgradili poslopja za upravo in shrambe. Habsburški dvor si je vse take stvari prav lahko privoščil, saj je bilo mnogo davkoplačevalcev. Pozneje so kupili še premoženje v Prestranku, kamor so pošiljali odstavljen žrebeta iz Lipice v odrejo. S Prestranka so oddajali nato štiri-letne žrebce na Dunaj v tako imenovano špansko dvorno jahalnico, petletne kobile in skopljenice pa v dvorno konjušnico kot vprežne in jahalne konje za habsburške prince in princezine.

V kobilarno so oddajali predvsem domače kraške konje, ki so bili po svoji dobroti znani že v starih časih, in so jih celo rimski cesarji uporabljali pri vojnih pohodih in na slavnostih v starem Rimu. Kraški konj, edina prava slovenska konjska pasma, se je odlikoval predvsem po odličnem

zdravju in veliki odpornosti proti boleznim. Poleg tega ni bil izbirčen pri hrani, katero je izvrstno izrabil. Umljivo je tudi, da je bila kraška pasma zdravih nog, posebno pa trdih kopit. Vse te dobre lastnosti so prešle tudi na lipicanca.

Kraške kobile so takoj začetkoma križali z žrebci arabsko-španske pasme, ki so jih uvažali iz Španije in Arabije. Večkrat so dokupili tudi čisti stokrvene špansko-arabske kobile. V teku 300 let so se razvili razni rodovi lipicanca in danes so najbolj znani Pluto, Conversano, Siglavy in Tulipan.

Do leta 1914. je bilo središče lipicancev v Lipici in na Prestranku, med svetovno vojno so pa postali tudi ti Primorci begunci. Kobilarna Lipica je bila takrat preložena v Laxenburg pri Dunaju, mnogo živali pa je bilo porazdeljenih na druge kobilarne, predvsem v Kladrub in Mal. Topolčane v Češko-Slovaški in v Piber pri Köflachu na avstr. Štajerskem, kjer se nahajajo tudi še danes. Po svetovni vojni je Italija obnovila kobilarno v Lipici; z velikim trudom se je posrečilo dvigniti jo skoraj na predvojno višino. Lipicance uporabljajo danes za križanje v sosedni Furlaniji in v vseh novih pokrajinah, prijatelji lipicanca pa se vedno bolj množe tudi v ostalih pokrajinah Italije. V sosedni Jugoslaviji je tudi zelo mnogo lipicancev, največ jih imajo konjevine grofa Jankoviča v Tergovcu in Cabuni ter grofa Eltza v Vukovaru.

Lipianec je predvsem belec; rjavci, vranci in rmenci (falki) so bolj redki. Visokost konja dosega 160 do 166 cm.

loba plamenic je razsvetljevala ulice, ko se je mladi mož z nadčloveško silo iztrgal iz dušečega objema. Pustil je sovražniku plašč, katerega je bil ta pograbil, skočil na noge in kakor senca izginil v stranski ulici.

Skoro v istem hipu se je ulica napolnila z ljudmi, ki so imeli v rokah bakle. Bili so žreci in služabniki tempeljna. Obkolili so Keniamuna, ki je ves zasopel od borbe pripovedoval, kako je slučajno zaslišal vpitje. Videl je človeka, bežečega od tempeljna, in se vrgel nanj. Ko so bakle razsvetile ulico, je v svoje začudenje prepoznal v tistem človeku Hartatefa, ki se mu je pa iztrgal in pustil v njegovih rokah svoj plašč.

Jezno vzklikanje je sledilo tem besedam. Tempeljski služabniki so hiteli v mesto, da dvignejo ljudstvo in primejo zločince. Drugi so si ogledali kraj borbe in našli okrvavljeni nož z dragocenim ročajem. Mladi žrec je pripovedoval, da se je v tempeljnu izvršil zločin, ter pozval Keniamuna, naj gre k velikemu žreču, kjer bo podal svoje poročilo.

Ko je mladi vojščak stopil z ostalimi v veliko dvorano, kjer so imeli posvečenega Amonovega ovna, je bila ta natrpana z ljudmi. Veliki žrec je z vedeževalci in modrijani stal poleg živali, ki je ležala na kamenitem tlaku z razparanimi prsi in iztrganim srcem. V bolest-

nem razburjenju so vsi poslušali pripovedanje Kvagabujevo, ki je bil eden izmed čuvajev posvečenega ovna. Bil je v spremstvu starega služabnika na nočnem obhodu. Oba sta razločno videla bežečega Hartatefa, pa ga nista mogla ujeti. Keniamunovo poročilo in Kvagabujevo pripovedovanje je pisar takoj vzel na zapisnik. Ko je mladi vojščak odhajal iz tempeljna, mu je igral na ustnah zadovoljen nasmeh. Obsovraženi tekmeč je bil popolnoma uničen. Ni je bilo ovire, ki bi mu zapirala pot do Nejte in sreče. —

S hitrostjo jelena, bežega pred psi, je Hartatef pribežal do Smenkarove hiše. Po znanem hodniku je udril v hišo in ves uničen padel na prvo stolico. Oderuh in njegova žena še nista spala. Pričkala sta se. Njihova razpaljena in razpraskama obraza sta pričala, da sta se pravkar stepla. Pri pogledu na onemoglega prijatelja sta se hitro umirila. Smenkara je z enim pogledom spoznal, da je vse izgubljeno. Prijel je Hartatefa za roko in rekel mračno:

»Hitro pojdi z menoj. Moram te skriti na varno mesto.«

Podpiral je opotekajočega se moža in ga v spremstvu žene Ganofere, ki jima je svetila, odvedel v veliko, temno sobo. Ta soba je služila za skladišče pohištva;

Koža je tesno ležeča, oči ognjevite, vrat je visoko in lepo zakrivljen (labodji vrat). Značilna je hoja lipicancev, ki visoko dvigajo noge, posebno sprednje. Temperament lipicanca se ponaša z vztrajnostjo, s ponosom, živahnostjo in neustrašenostjo, vendar pa se da lahko voditi in obvladati.

Lipicanec je zlahten in naš Kras je lahko ponosen, da je dal svetu tako cenjeno pasmo.

Ob 350-letnici lipicanca bo rodoljub dvignil čašo kraškega terana in vzkljnil: Crescat, floreat (naj raste in cvete.)

Iz zgodovine svile.

Če hočemo verjeti Konfuciju, kitajskemu modrijanu in verskemu reformatorju, je bila neka kitajska kraljica tista, ki je naučila ljudi pridobivati svilo od črva, katerega danes imenujemo sviloprejkjo. Po Konfuciju, ki je živel 500 let pred Kristusom, se je to zgodilo že 2600 let pred Kristusovim rojstvom. Kitajci so v protiuslugo proglasili dotično kraljico za boginjo. Kitajski narod je vedno visoko cenil sviloprejkje in pridobivanje svile ter ni dovolil, da bi nepoklicani tujci dobili vpogleda v to obrt. Ljubosumno so čuvali skrivnost skozi dolga stoletja in dolgo so imeli nad svilo monopol.

Grki in Rimljani so v dobi okoli Kristusovega rojstva sicer rabili svilo, a niso vedeli, od kod izhaja. Kupovali so jo od kitajskih trgovcev in jo plačevali z enako težo zlata. Rimski cesar Mark Aurel je okoli l. 160. po Kristusu organiziral posebne pohode na vzhod, samo da bi zvedel, kako se svila pridobiva, a vsi njegovi pohodi so bili brezuspešni.

Prvič je prestopilo seme sviloprejkje kitajskega zidu v 4. stoletju po Kristusu, ko se je neka kitajska princezinja poročila na dvor v Khotanu (današnji Turkestan). Ker se ni hotela odpovedati svilnatim oblekam, je skrila nekaj dragocenih sviloprejkjnih jajčec v lase. Sviloprejkja se je začela širiti po Khotanu in kmalu po-

tem so jo imeli tudi v Indiji in na Japonskem.

Po najnovejših zgodovinskih izsledkih je prišla sviloprejkja v Evropo po dveh misijonarjih iz reda sv. Vasilija. Misijonarja sta na svojem potovanju prišla do Kitajske in ko sta se vrnila, sta l. 555. po Kristusu poročala takratnemu carigraskemu cesarju Justinijanu, da pridobivajo Kitajci svilo od nekega črva, ki se izvali iz drobnih jajčec. Cesar ju je naprosil, naj se vrmeta na Kitajsko in prineseta jajčka, kar se jima je tudi posrečilo. Jajčka sta prinesla v notranjosti palice iz bambusovega trsa. V Carigradu so izvalili jajčka v gnoju.

Tako je prišla sviloprejkja v Evropo. Najprej se je razširila v okolici Carigrada, to je na Balkanu in na Grškem, potem pa v Mali Aziji. Okoli l. 1036. so jo gojili v provinci Avellino v Italiji, od koder se je polagoma razširila po celi Italiji.

Ne smemo pa misliti, da so se vse sviloprejkje razvile iz onih, ki sta jih

prinesla v Evropo meniha iz reda sv. Vasilija. Gotovo so prinašali tudi Arabci in križarji novo seme. To moremo sklepati predvsem iz mnogih vrst sviloprejkje, ki se goje v Evropi. Vrst je na stotine, večinoma so vzgojene v Franciji in Italiji. Razlikujejo se po obliki in barvi svilodov, nadalje tudi po barvi črvov, ki so beli, rumenkasti, sivkasti, črnkasti, črtani itd. Kitajske in japonske vrste so odpornejše proti boleznim kot evropske, ne dajo pa na vsako ončo (25 gramov) semena toliko kg svilodov.

Sviloreja je danes najbolj razširjena na Japonskem, potem na Kitajskem, v Evropi pa najbolj v Italiji, ki pridelava letno več svilodov kot vsa ostala Evropa skupaj. Lansko leto je znašal pridelek v Italiji 55 milijonov kg, v sosedni Jugoslaviji okoli 1 milijon svilodov. V Italiji je gojenje sviloprejkje najbolj razvito v sosedni Furlaniji in Benečiji, v Jugoslaviji pa najbolj v Macedoniji, to je tam, kamor sta prinesla prva jajčka meniha iz reda sv. Vasilija.

Okno v svet.

Anglija in Egipt.

»Novi list« je že pisal, da so odposlanci Egipta odpotovali v London na pogajanja z angleško vlado. Anglija bi bila morala dati Egiptu popolno neodvisnost, nakar bi se bila sklenila med obema deželama prijateljska pogodba. Po šesttedenskih razgovorih so se pa pogajanja razbila. Zadnja seja je trajala nič manj ko 19 ur. V četrtek 8. maja je nato zunanji minister Henderson naznanil parlamentu, da so se pogajanja razbila radi Sudana. To je dežela, ki leži južno od Egipta in za katero so Egipčani zahtevali, naj se proglasi za egiptovsko pokrajino. Priznali so le, da bodo ozemlje upravljali skupno z Angleži. Henderson je to zahtevo odbil, češ da so Sudanci narod zase, ki ne spada k Egiptu.

Po prelomu je egiptovski načelnik vlade Nahas Paša izjavil: »Žal nam je, da so se razgovori razbili, žal nam pa

ni, da smo obiskali Anglijo. Naš obisk nam je dal priložnost, da smo mogli ceniti od blizu lastnosti angleškega ljudstva, ki nam je izkazalo gostoljubnost in globoko prijaznost.«

Posledica preloma je ta, da ostane angleško vojaštvo v Kairu, Aleksandriji in drugih egiptovskih mestih. Ravnotako ostane seve Sudan v angleških rokah.

Plemenski boji v Belgiji.

V Belgiji prebivajo Valonci, ki govorijo francoski, in Flamci, ki so germanskega izvora in imajo poseben jezik, podoben holandsčini. Do nedavnega časa je bil uradni jezik francoščina, francoske so bile tudi šole, čeprav so predstavljali Flamci večino v državi. Od 7 milijonov 700 tisoč prebivalcev, ki jih je leta 1924. štela Belgija, je bilo francoskih Valoncev 3 milijone in pol, Flamcev pa nad 4 milijone. Po hu-

v enem kotu je stala velika skrinja, polna vrtnarskega orodja. Vkljub svoji dozdevni veliki težini se je skrinja pod rahlim Ganoferinim pritiskom premaknila. Smenkara je dvignil pokrov in vsi trije so se spustili doli. Skozi obokan hodnik so prišli v obširno klet. Ganoforina bakla je razsvetlila tajno pribežališče, v katerem so stale postelja, ki je bila pokrita z ovčjim kožuhom, nekaj klopov in miza, a na njej vrč in nekaj čaš.

Medtem ko je Smenkara nalil Hartatefu v čašo vina, je Ganofera sedla na klop in govorila mlademu možu napol s sočutjem, napol s posmehom:

»Za zdaj si na varnem. Nikdar mi ni prišlo na um, da bo ta tajna izba služila nekoč plemenitemu in močnemu Hartatefu za pribežališče. Vendar se je zgodilo. Bogovi so pravični. Kaznovali so te zaradi tvoje brezumne ljubezni do Nejte in za tvojo nehvaležnost in nezvestobo do mene. Če bi bil meni vse odkril, namesto da si se za mojimi hrbtom menil s tem nepopoljšljivim ničvrednejšem Smenkarom, bi ti bila pomagala, da bi se ti ne bilo treba zateči k zločinu.«

Hartatef ni odgovoril. Vzel je čašo iz Smenkarovih rok in jo željno izpraznil. Nato si je otrl potno čelo in rekel s hripavim glasom:

»Mislim, da sta me Kvagabu in podli Keniamun

spoznala. Ta je bil pri malih vratih baš tisti čas, kar se mi zdi zares sumljivo. Nekaj pa te prosim, Smenkara. Steci v moj dom, predno napravijo pri meni preiskavo. Pojdi skozi tajni hodnik v mojo spalnico. Tu je ključ. Tam vzemi iz velike skrinje iz dišečega lesa, ki stoji na desni pri zidu, škatlico in dve vreči ter mi jih prinesi. Vzemi s seboj Anubisa, nemega sužnja, kajti vrečici sta težki.«

Smenkara ga je pozorno poslušal in obljubil, da napravi vse, ter se s svojo ženo naglo oddaljil.

Ko je mladi Egipčan ostal sam, se je podprl z lakotom ob mizo. Njegova ohola in samozavestna duša je v tem hipu okusila tisočero muk. Ni dvomil, da je postal žrtev spretno sestavljene spletke. Kakor osel je padel v past, uničil svoj budočnost in izgubil Nejto. Kdo pa si je izmislil in vodil to spletko? Sargon ali Keniamun?

To razmišljanje je prekinil Ganoferin prihod. Prinesla je pečeno kokoš, košek majhnih okusnih hlebčkov in bogato obšit prt. Postavila je vse te reči na klop, objela s svojimi močnimi rokami mladega moža okrog vratu in mu pritisnila na obličje glasen poljub. Vkljub notranjemu srdu si Hartatef ni upal odpahnuti od sebe sirove in strastne ženske, ker je bil zdaj v njeni moči. Dvignil se je in kakor stroj segel po hlebčku. (Dalje.)

dih bojih se je Flamcem vendar posrečilo, da so dobili lastne šole in celo univerzo. Flamsko vprašanje pa še davno ni rešeno, ker se med flamskimi množicami narodna zavest šele prebuja in se popolna enakopravnost med francoščino in flamščino še ni izpeljala. Vla-dajoči stranki socialistov in katoličanov, ki sta izmenoma na vladi, držbe flamske množice samo še s tem v organizaciji, da sprejemajo polagoma flamske narodne in jezikovne zahteve v svoj program. Nastala je pa kljub temu posebna narodna flamska stranka, ki pridobiva korenine v ljudstvu.

Kako kočljivo je flamsko vprašanje, se je videlo zopet te dni, ko so v mestu Antwerpen flamske množice demonstrirale proti vladi in razbile več šip kraljevega gradu. Povod pobuni je dal

preprost vojak Joris Leeuwe, ki bi niti sanjati ne bil utegnil, da postane zanimiva osebnost. Stvar je bila taka: častnik je dal Jorisu Leeuwe povelja, ki ga ta ni izvršil, nakar je prišel v vojaški zapor. Pred sodniki se je Leeuwe branil, da je Flamec, in da torej ni mogel razumeti francoskega poveljnika. Tu so se dvignili v parlamentu vsi flamski poslanci in branili nedolžnega vojaka, posebno pa še radi tega, ker je letos prišla postava, da morajo flamskim vojakom poveljevati po flamsko. Vlada je pri glasovanju dobila nezaupnico in tako je Joris Leeuwe povzročil vladno krizo.

Flamsko vprašanje postaja čedalje bolj zapleteno in je težko tudi zato, ker se Flamci hitreje množijo nego Valonci.

Kaj nam pišejo z dezele?

Iz Reške doline.

Trnje. — Po prizadevanju obč. načelnika iz Št. Petra smo dobili električno razsvetljavo. — Pred nedavnim je smrt obiskala dvoje družin. Pri Smerdeljevih je umrla mati Neža, ki zapušča soproga in 9 nepreskrbljenih otrok. Pri Vidrihovich se je pa ponesrečil 20-letni sin France. Tako nesrečno je priletel v neko oje, da si je pretresel drobovje ter v tržaški bolnišnici v groznih mukah izdihnil. Ravno en mesec prej je prišel od vojakov, ker je mati delala prošnjo za skrajšanje službe. — V skoraj novi cerkvi smo brez pravega petja, brez organista in brez orgel. Kdaj bomo do tega prišli?

Trnovo. — Ilirska Bistrica. — Že dolgo opazujemo in odlašamo, sedaj pa ne smemo več prizanašati. Ženske, ki perejo pri tekoči bistriški vodi, naj bodo dostojno oblečene! Posebno dekleta, ki imajo kratka krila, bi morala imeti vsaj potrebno spodnjo obleko. Če pa ni drugače, naj si privežejo zadaj žakelj! Človek, ki ima nekoliko sramežljivosti, se sramuje tako nedostojnega vedenja.

Topolec. — 29. aprila smo vsi starši in naši malčki doživeli lep dan. Bilo je prvo sveto obhajilo. Otroci iz naše in iz sosedni vasi so paroma prišli v cerkev, kjer jim je č. g. kaplan prav lepo govoril. Domači pevci so ob tej priliki malčkom v veselje lepo prepevali. Po končanem opravilu so se otroci zbrali na krasno razcevem Zidarjevem vrstu, kjer so bili pogoščeni.

Iz idrijskega kotla in okolice.

(Preselitev.) — V soboto dne 10. maja se je centralna prodajalna Občnega konsumnega društva preselila v prenovljene prostore bivše tvrdeke Valentin Lapajne (pred šolo). Dne 15. maja pa bo društvo začelo razprodajati od bivše tvrdeke Lapajne prevzeto blago po likvidacijskih cenah v stari prodajalni.

Visok obisk. — V nedeljo je posetil naše mesto podminister Al-

fieri. Visokega gosta so spremljali goriški prefekt Dompieri, senator Bombi in mnogi višji drž. uradniki. Ob 9. uri je bil slovesen sprejem na trgu. Navzoči so bili vsi rudarji, mestni in okoliški gasilci, šolski otroci, godba, milica in druge organizacije, zastopniki vseh uradov, korporacij, obrtnikov, trgovcev i. t. d. Po sprejemu so visoki gostje odšli v cerkev, kjer je bila sveta maša s petjem in govorom. (Petje so izrecno pohvalili.) Po sv. maši so odšli pod obok mestnega stolpa, kjer je bila odkrita nova spominska plošča. Nato so obiskali mestni urad, kjer so se vršili razni sprejemi in od koder je g. podminister raz balkona nagovoril številno množico. V svojem nagovoru je obljubil in naglasil, da so mu težnje in potrebe idrijskega rudarja znane in da jih bo upošteval, kar rudarji iskreno želimo. Iz občine se je sprevod podal v žgalnico, kjer je bilo sploh središče vse slavnosti. Tam so si ogledali razne obrate, prirejena je bila razstava Idrije in rudn. obratov itd. Iz žgalnice si je g. podminister z višjimi gospodi spotoma podal še v rudn. hišo št. 426 ter si ogledal bivališče, ki ga je pohvalil. Nato je bil prirejen gostom obed v hotelu Didič, nakar so se okolu tretje ure odpeljali. Popoldne ob 5. uri je bil koncert na trgu, zvečer pa slovesen koncert. — Poudariti je treba, da je rudn. vodstvo ta obisk zelo slovesno proslavilo. Poskrbelo je, da so se mnoge stvari popravile, vse rudn. hiše okrasile z zastavami i. t. d. Tudi v mestu je bilo razobešenih obilo državnih in goriških zastav.

Poročke. — V Skoplju se je poročil naš rojak rud. tehnik Mirko Poženeš z Barico pl. Funičevo iz Zajezde. — Tu so se poročili: Alojzij De Montis, fin. podčastnik s Karlo Klemenčičevo, Ivan Poljanec, rudar, s Hedvigo Tratnikovo, Avguštin Balant, rudar, z Marijo Bratuševno in Pavel Šulgaj, rudar, z Julijano Mervecovo. Vsem polno sreče!

Krnice na Ledini. — Umrl je 83-letni posestnik Matija Brence. Bil je dober gospodar in blag mož. N. v m. p.!

Ledine. — Gosp. zadruga ima nov

odbor, kateremu načeljuje mladi posestnik Alojz Novak iz Srnaka. Člani in vodstvo, zavedajmo se strogo za družnih obveznosti.

Dole. — V nedeljo smo pokopali 80-letno vdovo Marijo Pišlarjevo. To je bil prvi slučaj smrti v gorski župniji v tem letu. N. v m. p.!

Sp. Idrija. — Tu je umrla okrog 40-letna zasebnica Katarina Vončinova, po rodu iz Vojskega. N. v m. p. — Zasilni most so zadnje dni podrl.

Vojsko. — Deževno vreme nas je pri delu zelo oviralo. Med dežjem minul teden je padal tudi sneg in je bilo tu v hribih prav mrzlo. Toda sedaj, ko nastopi gorkota, bo tu silno lepo, zato že sedaj prijazno vabimo letovišcarje. Ni ga lepšega kraja za naravo ljubeče dolince.

Iz Istre.

Kubed. — Mnogi, ki pridejo k nam, se čudijo, da stoji župna cerkev prav na robu prepada. Tem povemo tole staro bajko: nekoč je hud požar vpepelil vso vas. V stiski so vaščani obljubili, da sezidajo cerkvico na čast sv. Florijanu. Hoteli so jo postaviti na ravnicah pred gradom. Kamenje je že bilo pripravljeno, toda čez noč je bilo prenešeno na sedanje mesto. Na velikem zvonu, posvečenem sv. Florijanu, je napis: »Iz lesa sem zrastel, glas sem dobil, da bom ljudi k Bogu budil.« Naši predniki so namreč prodali velik hrastov gozd Ivačevca in si z izkupičkom kupili zvon.

Mačkolje. — Ostalo nam je še okoli 30 hektov belega vina, črno pa še vse čaka kupca. Skraja smo ga prodajali po 150, danes gre po 120 črno in belo. Trta kaže dobro. Zarod je obilen. Sadje ne obeta dobro. Gosenice so pokončale hruške, jabolke in češnje, breskvam pa je perje kar odpadlo. Ra-di slabega vremena smo zastali z delom na polju.

Tinjan. — (Pevski zbor.) — Vstajenje smo obhajali s procesijo v nedeljo zjutraj. Udeležba je bila velika. Naš pevski zbor se je dobro obnesel. Stalnega pevovodja nimamo, le gospod Gregorič prihaja iz Dekanov. Drugače si sami pomagamo. K zboru je pristopilo tudi več fantov in deklet, ki se pridno vadijo. Starejše je dosti let brusil rajni učitelj Kuret, Bog mu trud poplačaj. — Na polju kaže do zdaj dobro. Obdelali smo vse. Sena bo dosti.

Osp. — Velikonočna procesija se je vršila lepo. Ker ni bilo godbe, je bila procesija še bolj zbrana.

Na velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo sta bila v osapski dolini kar dva plesa, a oba sta klavirno končala. Vsa čast fantom in dekletom iz Mačkolj, ker se plesov niso udeležili. Če bo mladina tako vztrajna, bo kmalu plesov kraj.

Hrušica. — (Nove orgle.) — Prav poredkoma se čita v »Novem listu« kaj iz naše vasi. Danes se pa le oglasimo, ker so nam po dolgem času zadonele s kora nove orgle. Prav hvaležni smo zanje č. g. dekanu. Ker imamo orgle, moramo priti najbrž tudi do organista.

Brezovica pri Materiji. — Za velike praznike ni bilo pri nas nikaškega norenja. Ples je našo vas preskočil. Nekatera dekleta pa so šla za velikonočne praznike poskakljat v Materijo in so se vrnila pozno ponoči. — Polje obeta dobro in sadje lepo cvete.

S Krasa.

Šempolaj. — (Stara vas.) — V knjigi »Guida della Carsia Julia« beremo, da so našli v naši vasi v preteklem stoletju staro rimsko ploščo, katera je najstarejša od vseh dosedaj odkritih v naši pokrajini. Zgrajena je bila v čast nekemu Aboneo Catteo, ker je bil dal popraviti Minervin tempelj. Iz tega razvidimo, da ljudska govorica ni ravno neutemeljena, ko pravi, da je naša vas ena najstarejših našelbin v okolici.

Nadalje izvaja pisatelj, da prihaja ime vasi »Polaj« skoraj gotovo od besede »Palladium« (pomeni v latinščini podoba boginje Atene). Trdimo, da je to popolnoma zgrešeno, ker prihaja ime od našega zavetnika sv. Pelagija.

Brežec pri Divači. — Pomladanska dela smo kljub slabemu vremenu pravočasno končali. Ker je predlanska huda zima pomorila dosti ptic, po travnikih kar mrgoli črtnih metuljčkov. Tudi drugega mrčesa ne manjka. Zato je treba varovati ptice, ki nam pomagajo trebiti mrčes.

Pliskovica. — (Dekleta popravljamo.) — Neki že potrjeni stric nas je v »Novem listu« narisal v precej slabi luči. Da dekleta rada kolesarimo, je res; res je pa tudi, da med tednom težko delamo, ob nedeljah pa si privoščimo malo zabave, ki ni nikomur v spodtiko. Ženinov pa si ne mislimo prikolesariti, jih bomo drugače dobile. Strica, ki bo menda še dolgo moral samski davek plačevati, pa ne bomo šle vprašat za svet, čeprav je dosti deklet, ki bi se rade omožile. Na račun fantov bomo pa prihodnjic eno povedale.

Povir. — (Za pevce.) — Pri nas je stara navada, da je na veliko noč med mašo darovanje za pevce. Poleg tega dà še nekaj farna in meščanska cerkev. Cerkevno starešinstvo je te svote zvišalo, ker so dozdej pevci dobivali toliko kot prej v kronah. Zato upamo, da bodo imeli pevci še večje veselje do petja.

Štorje. — (Popravimo cerkev!) — Potrebno in skrajni čas je, da bi cerkev popravili. Pred časom je bila za to ugodna prilika. Štorcev se drži še vedno stara bolezen; če kdo kaj svetuje, so hitro vsi proti. Na ta način s popravo odlašamo in stroški so vedno večji. — Letos imamo precej »osmic«. Obisk je vedno obilen. Našim fantom niti na misel ne pride, da bi se ženili. Kakor kaže, bo treba tudi v bodoče iskati drugod »pastirje«. — Pred kratkim smo spremili k večjemu počitku Jožefo Kariževu, p. d. Maticovo. N. p. v m.!

Divača. — Šmarnična pobožnost privablja vsak dan mnogo Marijinih častilcev v našo majhno, a prijazno cerkev. Kako tudi ne! Saj branje je letos

zelo lepo, kaj okusno je tudi okrašen Marijin oltar. Omeniti moramo tudi, da smo obhajali letošnjo belo nedeljo, praznik našega opasila, brez plesa, pač pa so ta dan pridno plesali po nekaterih okoliških vaseh.

Skopo. — (Slaba sadna letina.) — Po naših sadnih drevesih smo opazili vse polno gosenic. Menda je tako tudi na Krasu in na Vipavskem. Tudi črešenj bo letos bolj malo.

Tomaj. — (Igra narave.) — Posestniku Seražinu iz Tomaja št. 59 je prasicca skotila pujska z dvema gobcema. Pujsek je bil živ še kake štiri minute po skotenju. Nato je izkraval. Imel je predebel popek. Tod se ni še kaj takega slišalo. Pujsek je sedaj v špiritu in ga hranijo v šolske svrhe.

Kazlje. — (Ovce brez pastirja. — Smrt.) — Odkar smo brez duhovnika, opravlja šolski nauk in nujna cerkvena opravila tomajski gospod. Včasih pride tudi avberski. Drugače pa moramo iskati maše po sosednih cerkvah. — Pred kratkim je umrl ugledni posestnik Ivan Jelušič, star 70 let. Dolgo je bil tudi občinski zastopnik. N. p. v m. — Nekateri občinarji so se domenili za napravo apnenice. V petek so jo že zakurili na gmajni pod Sv. Mihelom.

S Pivke.

Zagorje. — Tista bolezen, o kateri večkrat beremo, je popadla tudi naše pevke. Za veliko noč se je še razlegalo lepo petje mešanega zbora, zdaj ob šmarnicah pa ni več čuti ženskih glasov. Vsaka ima svoj izgovor. Organizata imamo dobrega. Čeprav je še mlad, kaže talent za orgljanje. — Iz Parij delajo cesto na Palčje. Zaposlenih je tudi precej domačinov. Vaški potok pa čaka že eno leto poprave. Nevarnost je za živino in za ljudi, ki ženejo napajat. Treba se bo kaj zganiti.

Matenja vas. — (Dekleta odgovarjajo.) — V 19. št. »Novega lista« je nekdo pisal, da smo dekleta zelo navdušena za fante. Pa če smo, smo v poštenem namenu. Dekle pa, ki jo kliče zvon kolesa, ni iz naše vasi. Da gre pa našim fantom vsa čast, se je videlo zlasti pri vstajenju, ko je šla procesija skoro do polovice pota brez neba in bander.

Dekleta.

(Uredništvo je prejelo še par pism, kjer se dekleta branijo. Eno konča takole: »... in ko zvonček nas pokliče, ni treba, da se Matenja vas kaj vtiče.«)

Orehok pri Postojni. — Letos smo zopet praznovali zavetnika sv. Florijana v vsej slovesnosti kot nekdej. Po dolgem času je zopet prišla velika in zelo lepa procesija iz Hrenovic, katero sta vodila č. g. svetnik iz Studene in g. hrenoviški kaplan. Prvi je imel slovesno peto sv. mašo, drugi pa v nabito polni cerkvi govor. Med mašo je zelo lepo prepeval naš domači zbor pod vodstvom č. g. kurata iz Štivanova, ki je pripeljal tudi od tam lepo procesijo. Zelo smo bili veseli gostov. Obljubo, dano g. kuratu štivanskemu,

ki se z nami zelo trudi, da ne bomo plesali, smo držali.

Iz Vipavske doline.

Slokarji. — (Stara korenina). — V naši sredini živi mož, ki je prekorščil devetdeseto leto. Ta je Fridrik Bolko, ki je še prav čil in zdrav. Svoje dni je bil podžupan in lesni trgovec. Največje veselje starega moža je bil in je še gozd. Ne gre mu pa v glavo današnja verska mlačnost in ženska noša. — Kot se sliši, bodo v Lokavcu zgradili radijsko postajo. No, pa že sedaj čujemo ob nedeljah ponoči kruljenje levov iz afriških puščav.

Lozice. — (Premalo previdnosti.) — Ali smo premalo previdni ali kaj? V teku enega leta je bilo pri nas že šest nesreč. Iz sosednih vasi tudi prihajajo podobne vesti. — Pot, ki pelje iz vasi k vznožju Nanosa, je zelo potrebna poprave. Treba se bo zediniti, da jo popravimo.

Sv. Mihael. — (Popravek uredništva.) — V zadnji številki je bil priobčen dopis, kjer je omenjen neki Persič. Dotično ime bi se moralo glasiti Peršolja ne Persič.

Uredništvo.

Ustje. — (Smrt. — Ples.) — 10. t. m. je umrla Katarina Fikfakova. V naše kraje je prišla kot begunka. N. p. v m. — 11. maja se je vršil pri nas ples. Videlo se je, da so še lire. S tem plesom je otvorjena plesna doba v gornji Vipavski.

Šturje. — (Lep dan.) — V nedeljo 11. maja smo imeli blagoslovitev dveh kipov Male Terezike in sv. Alojzija. Blagoslovitev je opravil naš č. g. župnik ob asistenci č. gg. iz Aidovščine, Budanj in Ustij. Razvrstil se je spreved v najlepšem redu. Dekliška in fantovska Marijina družba sta bili častno zastopani. Pevci so ubrano prepevali. Podobnih praznikov želimo še v naših krajih.

Ajševica. — Že tri nedelje zaporedoma smo se pozno v noč vrteli v Komelovi dvorani. Ker je pa v dvorani prevročje in se puder na licih v vročini razmaže, so sklenili, da bo prihodnji ples na prostem. Vidi se, da le še ni taka »mizerija«, kot tožimo.

Štomaz. — Na belo nedeljo sta se poročila v Trstu v cerkvi sv. Ivana gospodična Ivana Bratina iz Štomaza in gosp. Rudolf Grum, slikar iz Trsta. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Praznike smo lepo praznovali. Dasi ravno ni bilo božjega groba, smo imeli na veliko noč procesijo. V cerkvi in med procesijo so se pevci res lepo izkazali. Po maši so se fantje zbrali na vasi in zapeli par lepih pesmi.

Kot običajno smo imeli na belo nedeljo »opasilo« s slovesno mašo. Ta dan smo videli precej odkritih deklet v cerkvi. Par deklet je imelo ruto na mesto na glavi na roki. S tem kažejo očitno svojo trmo. Popoldne je prišlo mnogo tujcev na obisk. Ljudje so bili prav židane volje. Par domačinov si je tudi skočilo v lase.

Dornberg. — (Sremembe na županstvu.) — Tukajšnji občinski tajnik Jožef Harej je premeščen v Romane v Furlanijo. Občinarji po svojem rojaku prav nič ne žalujejo.

Iz Gor.

Borjana. — (Sporazum.) — Naša vas je imela dve mlekarni. Zdaj je pa hvala Bogu prišlo do sporazuma in smo se združili v eno. Nabavili smo tudi nove kotle. — Ples v »tunelu« se je v veliko veselje nekaterih kratko krilk na velikonočni ponedeljek otvoril. Če pridejo v poštev tudi stare de-vice, ne vemo.

Kobarid. — Delavec iz Kobarida nam piše: v »Novem listu« se bere, da je mleko v Trstu po lir 1.40, v Gorici po 1.20, na deželi pa po 60 do 80 vi- narjev. V Kobaridu pa je po 1 liru. Bi ne bilo morda lahko kaj ceneje? Rev- ni sloji težko plačajo.

Roče. — Kmalu bo dve leti, odkar smo ustanovili mlekarno na pobudo nekaterih žensk, katerim izrekamo priznanje. Vsi smo zadovoljni, da nam ni več treba nositi mleka pol ure, nekaterim skoro celo uro daleč na Slap. Kljub temu vidijo nekateri v mlekarni cel kup nepoštenosti in ne- pravilnosti. Radi tega je prišlo zadnje čase do par burnih prizorov, ki sta jih povzročila žolč in vino, oziroma ma- janje jezikov. Pa o vsem tem rajši molčimo. Želimo, da bi se to končalo, ker škoduje združništvu. Odbor naj v smislu združnih pravil in pravilni- ka nadzoruje poslovanje mlekarne ter člane in naj strogo nastopa proti vse- mu, kar škoduje zadrugi.

Čepovan. — (Slaba gnojila. — Nadležni gostje.) — Pri nas smo začeli travnike gnojiti z umetni- mi gnojili. Toda gnojila so postala sla- ba. To čujemo tudi od drugih strani. Prav bi bilo, da bi poklicana oblastva gnojila preiskala. — Beračenje se je pri nas silno razpaslo. Včasih potrka na vrata tudi po deset gostov. Ve- činoma so taki, ki so včasih kaj imeli, a so vse zapravili, ker se jim ni zljubilo delati.

Strmec. — (Žalostna smrt.) — Dne 7. t. m. je pretresla našo vasico žalostna novica. Opoldne so našli v koritu na vasi utopljenega 65-letnega Andreja Kuka. Kako se je zgodila ne- sreča, ni mogoče dognati. Pokojni je bil skrben in delaven gospodar. Že celo zimo je silno trpel na želodcu in živcih. Verjetno je, da se mu je omra- čil um, kot že enkrat pred leti. Pokoj njegovi duši!

Sedlo. — (V knjižba občinskih deležev.) — Kar so občinarji že davno pričakovali, to se je zgodilo. V kratkem se bodo vknjižili deleži nekdanjega občinskega zemljišča. Na to smo že pred vojno čakali. — Srčna hvala vsem, ki so nam pomagali! — V vikarijski cerkvi sv. Križa v Sedlu bo tvrdka »Cecilija« iz Gorice postavila v kratkem nove orgle. — Pri naših po- grebih se opaža velika potrata s sveča- mi. Slišimo sicer, da tudi molijo, a po- tratnost vendar ni na mestu. — Pred kratkim je šlo nekaj naših fantov v švi-

carske rudnike na delo. Želimo jim zdravja in stalnega zaslužka.

Iz Brd.

Krasno. — V nedeljo 18. t. m. bo pri nas prelepa slovesnost. Blagoslovili bomo kip Marijinega srca. Ob devetih bo slovesna maša, ob treh pa litanije s procesijo iz Gradnega v Krasno.

Medana. — 2. maja je umrla naglo- ma Marija Rusjanova. Žaljujoči ostali se zahvaljujejo vsem, ki so bili pri pogrebu, zlasti pa pevcem in pevo- vodju.

Iz goriške okolice.

Solkan. — Iz Gorice v Solkan vodi ob državni cesti lepa pešpot, toda upo- rabljajo jo tudi brezobzirni kolesarji, ki pešce kar v stran suvajo. Pozivamo oblastva, naj proti takim kolesarjem nastopijo!

Podgora. — (Nujna prošnja.) — Čeprav spadamo Podgorci pod Go- rico, smo vendar od mesta kakor od- rezani. Kdor hoče v mesto, mora sko- raj eno uro daleč na okrog čez pevm- ski most ali pa do železniškega mosta. Sedaj so zaprli še stari most za pešce v Stražicah, tako da morajo delavci iz tovarne hoditi eno uro prej na delo. Oblastva prosimo, naj bi do zgraditve betonskega mosta postavila na pri- bližno prejšnjem mestu leseno brv za pešce.

O slovstvu.

Fran Milčinski: Gospodična Mici.
Izdala književna založba »Adrija«, Gorica, 1930. Tiskala Katoliška tiskarna. Str. 112. — Domače branje.

»Gospodična Mici« spada med tiste povesti Milčinskega, v katerih nam pisatelj v šaljivih besedah pove kak nauk. Nauk pa je tako za- vit in zakrit, da nikjer ne sili v človeka, pač pa se na koncu kar sam od sebe izlušči iz pri- jetne lupine in pade pred te kot zrelo jabolko. Lepo je povedal gospod župnik: »Greh je čud- na zel in sramota je njen cvet. Grešnik si pri- zadeva, da bi jo iztrebil, ruje jo in podkopava in sežiga in misli, da jo je zatrl in da sta grch in sramota pozabljeni in izbrisani. Pa čez de- set, dvajset let spet požene zel iz starih kore- nin in se razrašča in cvete in priča: Tod je bil vsejan greh! — in vnovič oznanja sramoto.« Pisatelj je to misel pokazal na zgodbi treh ro- dov. Povedal je pa tudi, da je rod na kmetih zdrav, bolj zdrav kot v mestu. Ob mirni preu- dardnosti in težkem delu se tudi napake prejš- njih let poravnajo. — Ponatisnjena je tudi le- pa Jurčičeva povest »Dva brata«. Rado pa je objavil več zanimivega drobiža. Poleg tega vsebuje knjiga tudi začetek napetega ameri- kanskega romana »Boj za pravico«.

Platon; Phaidon.

Razgovor o nesmrtnosti duše. Prevedel An- ton Sovré. Ljubljana, 1929. Izdalo Društvo pri- jateljcev humanistične gimnazije. Str. 144.

Platona prištevajo med največje modrijane starih Grkov. Živel je davno pred Kristusovim rojstvom. Njegov učitelj je bil Sokrat (469.—399. pr. Kr.), ki je že takrat sredi pa- ganskega sveta spoznal, da je človeška duša neumrljiva. Sokrata so njegovi rojaki obsodili na smrt, češ, da zapeljuje mladino v krive nauke. Moral je piti strup. Tisti dan, preden

je umrl, se je s svojimi prijatelji razgovarjal o duši in o posmrtnem življenju. Platon je ta zadnji pogovor učencev z ljubljenim učite- ljem zapisal v »Phaidonu«. — Jezik prevoda je klen, domač. Sovré spada med tiste bolj redke slovenske književnike, ki skrbno pazijo na čistost jezika in izvirnost izraza.

Poučni slovar.

Sestavil dr. Jože Glonar. Zvezek 1. A — Amazonas. Izhaja mesečno. September 1929. Založila Umetniška propaganda v Ljubljani. Str. 32. — (Cena posameznemu zvezku D 25).

Delo je zamišljeno kot majhen konverzijski leksikon. Izšlo bo v 36 mesečnih zvezkih. Celotna knjiga bo obsegala kakih 1200 strani. Dozdaj je izšel en sam zvezek. »Poučni slo- var« je potreben radi obilice tujk v dnevnem časopisu in radi razširjenega duševnega ob- zorja človeka iz ljudstva. Zeleti je samo, da bi gmočne žrtve nadaljevanja ne onemogočile.

Došle knjige.

(Brackel): *Cirkuški otrok*. Roman. Nemški spisala baronica Brackel. Prevel I. V., Ljublja- na, 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna. Str. 228. — Ljudska knjižnica, 35. — (Cene: broš. Din 30.—; vez. Din 42.—).

Marko Bajuk: *Vodnik po ljubljanskih pokopališčih*. 1930. Jugoslovanska knjigarna v Ljub- ljani. Str. 35. — (Cena Din 8.—). — Ljubljana ima dve pokopališči. Na njih je pokopanih mnogo slovenskih zaslužnih mož. Bajuk je se- stavil priročen seznam vseh znamenitejših gro- bov — okoli 170 — ter podatke o življenju, delu in pomenu rajnikov. V tej drobni knjiži- ci je v kratkih besedah in številkah zgoščen lep del naše preteklosti.

Domače branje!!

Kdor je prejel prvi snopič, naj brž pošlje po čekovni položnici 2. OZIROMA 7 LIR, ČE SE NAROČI do konca leta,

na: Tipografia Cattolica, Gorizia Riva Piazzetta 18.

Objave.

Popravek k vprašanju št. 333.

Vprašanje se je glasilo: Pred 6 leti je umrl moj brat brez oporoke. Ostala sta žena in otrok. Žena se je drugič poročila in mož je razprodal premoženje. Ali je imel pravico? Pravilen odgovor je ta-le: Dediščina po bratu pritiče v tem slučaju otroku in ženi. Otrok dobi $\frac{3}{4}$ in žena $\frac{1}{4}$. Ako so bile koristi otro- kove po kupno-prodajni pogodbi oško- dovane, izročite zadevo odvetniku.

Za vojne sirote.

»Goriška hranilnica« (Cassa di risparmio) je darovala 500 lir za vojne sirote goriške pokra- jine. V isti namen je poklonila 50 lir gospa Marija Emperger, vdova Minoli.

Vrtalni sveder.

Goriški Kmetijski urad je prejel iz Rima vrtalni sveder na motor za iskanje vode do 150 metrov globine. Stroj bodo dali na posodo vsem proslcem.

Listnica uredništva.

Izjavljamo, da dopisa iz Št. Vida v 18. št. ni pisal g. F. Vidrih.

Uredništvo.

Tečaj za šivilje.

Zavod za pospeševanje domače obrti raz- glaša, da se bo 19. t. m. začel večtedenski te- čaj za že izučene šivilje, ki se lahko javijo, če so dopolnile 17. leto, pri zavodu v Gorici, uli- ca Morelli 37.

Kolavdacija orgel za župno cerkev pri Sv. Luciji.

Tovarna orgel »Cecilija« v Gorici je posta- vila pri Sv. Luciji nove orgle s sledečo dispo- zicijo:

I. manual. 1. Principal 8', 2.) Oktava 4', 3.) Bordon 8', 4.) Dolce 8', 6.) Mikstura 2²/₃, 4 vr- ste s terco.

II. manual. 7.) Rog 8' 8.) Salicional 8', 9.) Vox coelestis 8' 10.) Harmonična flauta 8., 11.) Dunajska fl. 4'.

Pedal. 12.) Subbas 16', 13.) Cello 8', 14.) Pia- nobas 16' conb. iz Subbasa.

Zveze. Man. II-I, Pedal I, II, Superokt. II-I, Subokt. II-I. Zbiralniki p, mf, f, t, ter poljub- na komb. Stopalo za odmevno omaro, avtoma- tični pedal piano.

Intonacija je izborna. Značaj posameznih iz- premenov je dobro zadet. Posebno lepa je har- monična flauta in gamba. Radi dobre intona- cije so vsi registri zelo vporabni za mnogošte- vilne kombinacije v dosegu krasnih barv. Glav- no je to, da so primerni registri za spremlje- vanje petja. Hvale vredna je mikstura, ker ni kričeča in da polnim orglam poln in lep or- gelski ton.

Tehnični del ne zaostaja za intonacijo in funkcija je zelo precizna, odgovarjanje piščalk je točno. Mizarsko delo je tudi jako dobro. Orgle odgovarjajo popolnoma pogodbi in na- črtu.

E. Komel.

Gospodarstvo.**Trg kmečkih pridelkov.**

Trst, dne 13. maja:

Domači krompir 45, gališki in ogr- ski 55, novi 80. *Zelenjad:* radič 100 do 200, solatica 240, hren 400, korenje 100, špinača 100 do 120, blitva 40, grah 80, koperski grah 100 do 140. *Jajca* 40 do 50. *Sadje:* Črešnje 200 do 300 (ker so razpokane, niso za izvoz).

Gorica, dne 14. maja:

Črešnje: Prve so prišle na trg 7/5, in sicer 8 kg iz Šempetra pri Gorici, ki so bile prodane po 13 lir. Drugi dan jih je bilo nad 100 kg po 8 lir, 9/5 jih je bilo nad 500 kg po 4.50. V naslednjih

OBČNI ZBOR**Kmečke posojilnice v Števerjann,**

se bo vršil v nedeljo 1. junija t. l. ob 5. uri pop. v župnišču s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. odobritev bilance za leto 1929.,
3. volitev nadzorstva.
4. slučajnosti.

ODBOR.

ZAHVALA.

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega 82-letnega nad vse ljubljene očeta

IVANA PIRCA,

posestnika in bivšega župana,

se pristrčno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da počastijo njegov spomin in za izražena sožalja. Posebno zahvalo izrekamo veleč. g. župniku dr. ju Antonu Požarju za ganljivi govor ob odprtem grobu. Prav iskrena zahvala g. voditelju Alojziju Šoncu in pevskemu zboru za lepe žalostinke in petje med sv. mašo. Nadalje se zahvalujemo g. pot. učitelju Klavžarju iz Sežane, in g. voditelju Kosovelju iz Tomaja, ki sta prihitela spremit pok. očeta. Enaka za- hvala druž. Bole iz Avberja za darovani lepi venec, družini Antonič in Pirc iz Trsta za krasne cvetlice. Zahvalujemo se vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku. — Vsem večni Bog tisočero povrnil!

Kopriva, dne 7. maja 1930.

Zalujoča družina Pirc.

Kmečke posojilnica v Rodiku
reg. zadruga z neom. zav., bo imela 17. t. m. v prostorih g. Jožefa Čebolina, št. 55,
OBČNI ZBOR,

s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. odobritev rač. zaključka za l. 1929.,
3. slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se bo vršil v nedeljo potem drug občni zbor ob vsaki udeležbi.

Ljudska posojilnica v Idriji

vljudno vabi vse člane k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 25. t. m. ob štirih popoldne v uradnem prostoru z običajnim dnevnim redom.

ODBOR.

Naročite

„Domače branje“!

POLJEDELCI!

Ko potrebujete žveplo, modro galico, in umetna gnojila, obrnite se na tvrdko:

G. CARLOTTO,
GORICA — Piazza Cavour št. 3,
kjer vse to lahko kupite po naj- nižjih cenah.

Najbolje

Najceneje

KUPITE

V SKLADIŠČIH

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

dneh in vse do danes ni prišlo na trg dnevno več kot 10 kvintalov črešenj, ki so šle po ceni od 3 do 4 lir. Blago je vodeno in radi dežja razpokano. Izvozniki jih pošiljajo na različne strani (v Nemčijo, Avstrijo, Češko, Jugoslavijo, itd.) kot vzorce. **Zelenjad:** solata 45 do 50, špinača 80, koleraba 140 do 150, vrzote 50, peteršilj 50, zelena 250, šparglji 350, grah 200. **Krompir** 30 do 35, novi 75 do 100. **Jajca** 32 do 38, maslo 11.50 do 12.50.

Opomba: Na trgu je dnevno 15 do 20 kvintalov špargljev in okoli 20 kvintalov graha. Šparglji gredo predvsem v Nemčijo, grah pa na Češko.

Pregledovanje plem. bikov.

Petek, 23. maja: Dolenja Tribuša ob 8., Polje ob 10. in pol, šentviška gora ob 12., Reka ob 15., Zelin ob 16. uri.

Sobota, 24. maja: Bukovo ob 8., Orehek ob 10., Zakriž ob 12., Cerkno ob 15., Dolnji Novaki ob 17. uri.

Ponedeljek, 26. maja: Razpotje ob 8., Govek ob 10., Ledine ob 14., Spodnja Idrija ob 17. uri.

Torek, 27. maja: Idrija ob 8., Zagoda ob 9., Godovič ob 11., Veharšče ob 14., Dole ob 16. uri.

Sreda, 28. maja: Strmec ob 8., Črni vrh ob 10., Zadlog ob 14., Idrijski Log ob 16. uri.

Petek, 30. maja: Krnice ob 11., Masora ob 12., Maruškovce ob 15., Travnik ob 16. uri.

Sobota, 31. maja: Nikova ob 8., Čekovnik (Kočevše) ob 10., Vojsko ob 13., Kanomlja ob 17. uri.

Zivinorejci privedejo lahko bike v poljubni, zgoraj navedeni kraj.

Čiščenje vina.

Najceneje, najlaže in najbolje čisti vino še vedno želatina.

Želatino prodajajo v trgovini v tablicah, ki so navadno odmerjene za 1 hl vina, nekatere vrste pa za dva in pol hl: taka je tudi francoska želatina Coignet, ki je danes ena najboljših. Čistilo pripravimo tako-le:

za 1 hl vina odmerjeno tablico, oziroma 10 gramov želatine zrežeš s škarjami na majhne koščke, deneš v lonec in zliješ na vrh $\frac{1}{4}$ litra vode. Posodo pusti pri miru 12 ur. Nato deneš lonec v večjega, v katerem je vroča voda, in mešaš želatino, dokler ne zavre. Potem mešanico nekoliko ohladi. Ko je mlačna, dolij $\frac{3}{4}$ litra vina ter dobro stepi, da dobiš mlečno raztopino. Dodaj tej raztopini v skafu še nekaj vina, dobro premešaj in zlij v sod, kjer še enkrat premešaj. Črez teden, najpozneje črez 14 dni pretoči. Pri pretakanju dobiš precej lege, katero zlij v veliko platenico (flaškon). Ko se je tudi tam nekoliko učistilo, odlij zgornje čisto vino, katerega lahko popiješ ali porabiš za kis.

Pri čiščenju z želatino moraš paziti, ali je bilo vino kuhano na tropinah ali brez njih. Želatina odvzame namreč vinu čreslovine, katere je v mehko kuhanem vinu itak malo. Zato je treba takemu vinu 12 do 24 ur pred pri-mešanjem želatine dodati po 5 do 10 gramov čreslovine (tanina). Čreslo-vino raztopiš v vinu ali v žganju in zliješ v vino, ki ga nekoliko premešaš.

„CECILIA“ tovarna orgel v GORICI,

ulica Sv. Ivana št. 7 izdeluje orgle po najnovejšem načinu. — Tovarna je opremljena z vsemi potrebnimi stroji ter ima uslužbeno izkušeno tehnično osebje. Izvršuje tudi popravila.

Ljudska posojilnica v Štjaku

sklicuje za v nedeljo, dne 1. junija po maši v združnih prostorih

IZREDNI OBČNI ZBOR

po § 33 združnih pravil. — Dnevni red: likvidacija zadruge. — Ker dne 11. maja ni bilo zastopanih dovolj članov, kot je določeno za razpust zadruge, se na tem občnem zboru veljavno sklepa s tremi četrtinami glasov brez ozira na število udeležencev.

ODBOR.

Vedno nove pošiljatve

za poletno dobo.

S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo	a L 1.90
Svila za perilo	a L 1.90
Madapolan	a L 1.90
Borgo za srajce	a L 2.80
Panama za srajce	a L 2.80
Najfinejši popelin	a L 3.50
Svile za obleke	a L 3.50
Pelle uovo, fino	a L 3.50
Gobaste brisače	a L 3.50

Izredna prilika:

Beli prtiči	po L 1.50
Namizni prti na meter	po L 4.20
Domača kotenina, 150 vis.	po L 4.20
Črni saten	od L 3.— naprej

Velika izbira blaga za moške obleke, nogavice, maje itd.

PAZITE NA ŠTEVILKO!

ČEBELARJI!

Gotovo vas bo zanimal
moj bogato ilustrirani

ČEBELARSKI CENIK,

zato javite mi z dopisnico svoj naslov, da vam ga brezplačno pošljem.

Agronom

JUST UŠAJ,

lastnik tvrdke

„VINOAGRARIA“ v GORICI,

Piazza della Vittoria 4.

Kdor hoče obiskati

X. ljubljani skivelesejem

od 29. maja do 9. junija 1930.,
si mora pravočasno preskrbeti

POTNI LIST ZA INOZEMSTVO,
veljaven tudi za Jugoslavijo. To listino izstavi na posebno prošnjo kr. kvestura.

Olajšave: Kr. vlada v Rimu je italijanskim obiskovalcem dovolila 30 odstotkov popusta na železnih. Jugoslovanska vlada pa je dovolila 50 odstotkov popusta po jugoslovanskih železnih.

Jugoslovanski vizum stane 10 lir. Kdor hoče biti teh ugodnosti deležen, mora kupiti sejm-sko izkaznico za 30 Din (Lit. 10.20). Prodajajo jih v:

Trstu: *Pubblicità Cehovin* — XX Settembre 65, Ufficio centrale viaggi — via Borsa 2, Banco cambio Bolaffio — via D. Alighieri 6, Banco cambio Steindler — via G. Gallina 2,

na Reki: kr. jugoslovanski konzulat, v Gorici: Avg. Ravnik — via Barzellini 2/L, v Idriji: Vaclav Helmich, na Razdrtem: Posega Anton.

ZDRAVNIK

dr. Emil Gresic,
mladi,

Dr. Emil Gresic - oče,
zdravnik,

sprejemata v Gorici,

Piazza Vittoria št. 5 (na Travnku),
na isti strani, kot je cerkev.

Zelo važno za skrbne gospodinje in krčmarice!

Aluminijeva posoda na vago po 25 lir kg.

Zelo znižane cene. Po naravnost smešnih cenah razprodajamo raznovrstno kuhinjsko posodo in druge hišne potrebščine.

Trst, via Carducci 3
(nasproti bivši vojašnici.)

Vinorejci!

Veliko zalogo trtnih škropilnic lastnega izdelka, nahrbtnih žveplalnikov, razpršilnikov kakor tudi vsakovrstnih kotlov dobite pri **F. RUŠTU,** trgovina z železino, kleparstvo in kotlarstvo,

Šturije — Ajdovščina.

ZDRAVNICA

dr. VILMA DOMINCO,

bivša asistentinja kr. klinike za porodništvo in ženske bolezni v Florenci

sprejema

od 10. - 12. in 15. - 16. ure

GORICA,

ulica Corso Vittorio Emanuele III. številka 59.
Posebnost: zdravljenje z ultravijoletnimi žarki.

Če je bilo vino kuhano na tropinah, mu dodaš na hl 3 do 5 gramov čreslovine neposredno pred pretakanjem.

Listne uši.

Takoj ko se prične prijetna pomlad in se priroda zbudi iz zimskega spanja ter zrastejo na sadnem drevju prvi poganjki, se pojavijo na mladich listne uši. Treh barv so: rjave, zelene in rdečkaste.

Uši čepo navadno pod listi ali na poganjkih sadnega drevja, posebno breskev. Najdeš jih tudi na cvetličnih grmih, predvsem na vrtnicah. Tam črpa zalega sok iz mlade rasti, ki peša in peša, dokler ne ovene in se posuši v veliko škodo drevca in sadjarja.

Proti ušem se moraš boriti takoj, čim si jih opazil. Le če umoriš prve samice onemogočiš hitri razvoj naslednjih trum. Borba mora trajati od pomladi do poletja.

Proti listnim ušem pomaga več sredstev, najcenejši in najuspešnejši pa je izvleček iz kvasjevih trščic (le-gno quassio), katerega lahko pripravimo na dva načina, in sicer:

1. na 100 litrov vode vzamemo 3 kg kvasjevih trščic (na manjšo količino vode sorazmerno manj. Trščice močimo v vodi skozi 48 ur, potem tekočino odcedimo in malo segrejemo in raztopimo v nji 1 kg mazavega, zelnega mila (sapone molle). S tekočino poskropimo napadene vrhe.

2. isto količino trščic kot zgoraj kuhamo skozi 2 uri, nato precedimo skozi platno ter dolijemo do 100 litrov vode, da dobimo 3% raztopino. Tekočino segrejemo in raztopimo v njej 1 kg mazavega mila; nato ohladimo in skropimo.

Večkrat se dobi že pripravljeni izvleček iz kvasjevih trščic; v takem slučaju je treba vprašati za navodila, zakaj izvleček ni vedno enako močan.

Na navedena načina pripravljeno sredstvo je prikladno za uničevanje zelenih listnih uši, je pa prešibko za pokončevanje rjavih. Kdor hoče te uničiti, naj doda pripravljeno tekočino še 1% tobačnega izvlečka, kot ga prodaja monopolna uprava.

Kdor hoče vzgajati mlado sadno drevje, — in takih je v naši deželi vedno več — naj ne zamudi uničevanja listnih uši.

Nove postave.

SPREMEMBE.

ZAPUŠČINSKE PRISTOJBINE.

V 15. številki smo pojasnili zakon o zapuščinski pristojbini. Medtem je izšel nov kr. odlok (30. aprila 1930., št. 431), ki je marsikaj izpremenil.

Nova tarifa.

Ko gre za zapuščino na korist:

- a) staršev in drugih dedov v ravni vrsti;
- b) edinega otroka ali pa njegovih potomcev;

ZDRAVNIK Dr. G. GREGORIG

za notranje bolezni
sprejema vsak dan
od 10. - 12. in od 3. - 4. ure
v BORICI, Viale XXIV. Magg. (prej via
Tre Re) šte. 9. v pritličju.

Civilno inženirska pisarna dr. ing. Gaberščik Oskar, TOLMIN,

izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsako vrstne projekte; napravlja načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupnoprodatne pogodbe; razne cenitve za privilegirana posojila itd.

Gostilna „ALLE CORRIERE“

(tik Caffè Fabbris)

v TRSTU — via Romagna št. 4.

Domača kuhinja, vipavsko in istrsko vino ter kraški teran. — Postajališče potniških avtomobilov in ljudi z dežele.

LASTNA ZALOGA VINA v Trstu Viale XX Sett. 94
Vljudno se priporoča

Ilastnik F. STRANCAR.

Zobozdravniški ambulatorij

TRST - - Via delle Sette Fontane 6.

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Našim ljudem z dežele poseben popust za potne stroške. Govori se slovenski. — Delo z jamčeno! — Odprto od 9.—13. in od 15.—19. Ob nedeljah od 10.—12.

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

Pisalni stroji za urade
in potovanje.

BORIS V. SIMANDL

IMAM V ZALOGI
RADIJSKE
APARATE,

GORICA,
Corso G. Verdi 1.

najboljših domačih in tujih
znamk, na izmeničen in sta-
len tok,

prtikline, zvočnike, priprav-
ne za kino, gostilne in ple-
sne dvorane ter gramofone.
Prodajam za takojšnje pla-
čilo pod ugodnimi plačilnimi
pogoji.

Pišite še danes po cenik in
proračun, ki Vam ga takoj
pošljemo.

Največjo in najrazličnejšo izbero
vsakovrstne svile, volne in dru-
gega manufakturnega blaga, do-
bite vedno pri

tvrdki

Najboljše blago. Najnižje cene.
Velika izbira blaga za moške obleke itd.

NAJTRONEJŠE POHIŠTVO IN ZAJAMČENO PO NAJNIZJH CENAH

dobite v tovarni

G. BIECHER

TRST — Via dell'Istria 27.

Najbolj moderne sobe, kuhinje in
jedilnice. Razpošiljamo po deželi.

Veliki popusti!

Zaloga moških oblek,

pri tvrdki

„ALLE GRANDI FABBRICHE“

Trst, Corso Garibaldi 10,

Tel. 79-35.

Za pomlad in poletje 1930

so prispelle velike pošiljatve
narejenih oblek za moške in
mladeniče

ter moško sukno vseh vrst, barv
in vzorcev za vse kose oblačila
po meri.

PRVOVRSTNA KROJAČNICA

v prvem nadstropju z vhodom iz trgovine.
Nekdanje nizke cene smo še
močno znižali.

F. FURLAN AJDOVŠČINA

- c) zakonskih drugov, ki nimajo otrok ali če imajo le enega otroka;
 d) bratov in sester;
 e) stricev in nečakov;
 f) drugih sorodnikov do četrtega člena;
 g) svaštva in
 h) nesorodnikov, velja nastopna tarifa v odstotkih:

Stopnja sorodstva med dediči in zapustniki. 1. na korist staršev in drugih prednikov in ko gre za zapuščino, ki so jo pustili starši edinemu otroku in njegovim potomcem: do 10.000 lir 1%, od 10.000 do 25.000 lir 1.50%, do 50.000 lir 1.50%, do 100.000 lir 2%, do 250.000 lir 2.50%.

2. Ko gre za zapuščino med zakonskimi drugimi, ki nimajo otrok ali že imajo le enega otroka: do 10.000 lir 1.50%, od 10.000 do 25.000 lir 2%, do 50.000 lir 3%, do 100.000 lir 4%, do 250.000 lir 6%.

3. Pri zapuščinah med brati in sestrami do 10.000 lir 4.50%, od 10.000 do 25.000 lir 5%, do 50.000 lir 6%, do 100.000 lir 7.50%, do 250.000 lir 9%.

4. Med strici in nečaki: do 10.000 lir 5.50%, od 10.000 do 25.000 lir 5%, do 50.000 lir 6%, do 100.000 lir 7.50%, do 250.000 lir 10.50%.

5. Med bratrance in drugimi sorodniki po četrtem členu, ljudmi, ki so v svaštvo, in nesorodniki: do 10.000 lir 12%, od 10.000 do 25.000 lir 15%, do 50.000 lir 18%, do 100.000 lir 22%, do 250.000 lir 26%.

Če gre za večje zapuščine nego 250 tisoč lir, je odstotek sorazmerno večji.

Isto pristojbino morajo plačati osebe, ki so kaj podedovale po posinovljenih; posinovljeni pa plačajo le polovico zgornje pristojbine od zapuščine, ki so jo dobili od oseb, katero so jih posinovile.

Katere zapuščine so proste pristojbine?

Zapuščinske pristojbine so proste dediščine, ki jih dobijo.

a) otroci in njihovi potomci po starših, — toda starši so morali imeti najmanj dva otroka; pri tem so vpoštrevani tudi nezakonski otroci, ki so bili na postaven način priznani;

b) Proste so dediščine, ki jih dobi zakonski drug po drugem zakonskem drugu, ako sta imela dva ali več otrok. Vpoštrevati je treba pri tem zakonske, pozakonjene, na postaven način priznane in tudi že umrle otroke.

c) Proste so zapuščinske pristojbine tudi dediščine in volila do 3000 lir, ki jih dobijo vsi sorodniki v ravni vrsti in zakonski drugi.

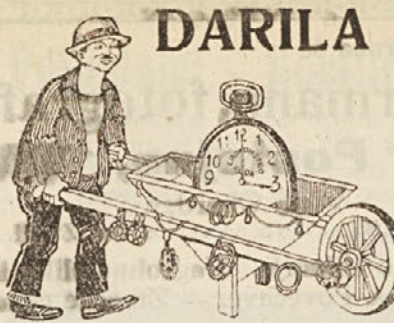
Zapuščina in darovanja.

Pristojbina se odmeri od zapuščine in tudi od darovanj, ki sta jih dedič in volilojemnik dobila od pokojnega že pred smrtjo.

Za katere zapuščine je veljavna nova tarifa?

Nove določbe o zapuščinski pristojbini so veljavne za zapuščine in darovanja po 10. maju 1930.

DARILA za poroke in krste

dobite v zlatarni

F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

MOŠKE OBLEKE.

CAVALIERO,
TRST, CORSO GARIBALDI 5, Tel. 79-32.

Največja izbira oblek, površnikov, nepremočljivih plaščev, trench coatov, hlač, krojev, pisanih hlač; posebnost: **PLAVE IN ČRNE OBLEKE.**

Domače in tuje sukno za moške obleke.

LASTNA KROJAČNICA NA ŠTEV. 4/1.

NIZKE CENE.

GOVORIMO SLOVENSKI.

Avtomobilna šola Mambrini

Trst, Piazza Dalmazia, št. 2., tel. 31-00.

Posamezni motorji so prerezani, da se vidi delovanje. — Posebni tečaji za vodstvo avtomobilov. — Zagotovljen državni patent.

CENE SO ZELO NIZKE.

KABINET ROENTGEN

Primarij

Dr. DE FIORI AUG.

GORICA, Corso Vitt. Eman. III. št. 14-II
od 9. — 12. in od 2. — 4.

„Al buon mercato“

TRST — VIA ARCATA 16 — TRST.

Veliko skladišče moških in deških oblek; na novo založeno z največjo izbero površnikov v modernih barvah, črnih in plavih jopičev, modernih flanelastih in suknenih hlač v raznovrstnih barvah.

Velika zaloga delavskih oblek in tudi posameznih hlač in jopičev.

Govorimo slovenski. Zelo znižane cene.

Rezilna ploščica „OCEAN“

izdelana iz najboljšega švedskega jekla stane 60 stotink. — Prodajamo strojčke za striženje brade in las, škarje, nože, BRITVE »SOLINGEN«. — Vsaka britev se proda z JAMSTVENIM LISTOM. — Imamo orodje za vse obrti in za vrtnanje, pile za žage, brusilne kamne itd. po zelo nizkih cenah.

LAMA TRIESTE,
CORSO GARIBALDI 19

Dott. GIUS. COMEL,

specialist za bolezni v ušesih, nosu in grlu,

bivši operater na univ. klinikah prof. Neumann in Hajeka na Dunaju in asistent prof. Brunettija v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah. Sprejema od 9-11. predp. in od 3-4. pop. Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

Ne kupna cena, marveč vzdrževalni stroški in trajnost narede posnemalnik cenene ali dragega. Dolgo trajajo brez popravil samo pristi posnemalniki in pinje

„DIABOLO“

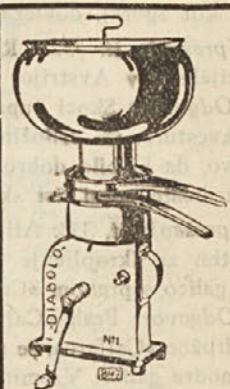
KMETJE!

Ne izbirajte kar je poceni, marveč kar je dobro!!!

Za pojasnila se obrnite na

Vittorio Jonson — GORICA,

Via Contavalle 4-II, (Casella 25).

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 345: Kakšen škodljivec je ta, ki Vam ga pošiljam na priloženem kosu trnega lesa? Kako ga uničim? — **Odgovor:** Škodljivec je trsni kapar (Rebenschildlaus, Coccus vitis). Navadno napada kapar trte ob zidih in na latnikih, kjer se prisesa na les in črpa sok iz trte. Napadene rastline polagoma umirajo. V tem letnem času jih uničujemo z mešanico iz ene četrti kreolina in treh četrti. Mešanico namaži s čopičem po kaparjih. Če bi pa kaparji napadli vinograde, moraš pozimi poškopiti trte z antiparazitom.

Vprašanje št. 346: Koliko moči mora imeti motorno kolo, da se lahko vozim brez posebne izpita? — **Odgovor:** Cilinder ne sme imeti večje prostornine nego 175 cm³, motorno kolo mora biti zadaj brez tablice.

Vprašanje št. 347: Pajki mi delajo škodo na cepih. Četudi jih terem, jih ne morem uničiti. Kaj mi je storiti? — **Odgovor:** Pajek Vam ne dela škode na cepih, ker je mesojeda žival. Hrani se le od muh in drugega takega mrčesa in je zato koristen. Poglejte in ugotovili boste, da dela škodo druga žival in ne pajek.

Vprašanje št. 348: Kako uničim bolhe, ki so mi napadle peso? — **Odgovor:** Uničevanje poljskih bolh je zelo težavno. Preženete jih pa lahko s tem, da pobrizgate polje z polodstotno raztopino karbolineja.

Vprašanje št. 349: Vsako leto opažam na bekah slinice (pljunce), v katerih se valijo neke muhe. Kako jih uničim? — **Odgovor:** To je zalega muhe pljunkarice. Uničite jih, če poškopite beke z enodstotno raztopino svinčene arzenata v obliki paste ali z poldrugoodstotno v obliki prahu.

Vprašanje št. 350: Kdaj se rabi karbolineja za škropljenje sadnega drevja in kako se uporablja? — **Odgovor:** Čisti karbolineja se ne rabi nikdar, temveč vedno le tako imenovani drevesni karbolineja (Arborin, Dendrin, Antiparazit, itd.), in sicer stalno le v zimskem času. Navadno ga rabimo v 10 do 15-odstotni raztopini z vodo. Mešanico škropimo.

Vprašanje št. 351: V kuhinji imam zelo mnogo mravlji, pa ne vem, kako bi jih uničila? — **Odgovor:** Kupite si gobo (kot so šolske) in namočite jo v sladkorni vodi. Mravlje bodo zlezle nanjo in srkale tekočino. Takrat poberite gobo in jo vrzite v vročo vodo. Nato namočite gobo zopet v sladki tekočini in ponovite kot zgoraj, dokler vseh ne uničite.

Vprašanje št. 352: Rad bi šel k zdravniku specialistu v Avstrijo. Ali dobim potni list? — **Odgovor:** Skozi županstvo vložite prošnjo na kvesturo. Če priložite prošnji zdravniško izjavo, da bi bilo dobro, ako obiščete specialista, boste potni list skoraj gotovo dobili.

Vprašanje št. 353: Ali je res, da lahko nadomestim za škropljenje proti peronospori modro galico s prahom »Caffaro«? Kako se rabi? — **Odgovor:** Prah »Caffaro«, izdelek električne družbe »Caffaro«, je posebna mešanica apna in modre galice. Vzemite eden ali poldrugi kg tega prahu, raztopite ga v vodi in poškopite trte. Uporabite pri tem navadno škropilnico. Uspeh je zelo dober, ker je med prahom ravno prava količina apna in se ni bati, da bi bila raztopina prekisla ali prelužnata. Trt ne morete osmiliti, kot se lahko zgodi s slabo pripravljeno raztopino modre galice. V zadnjem času škropijo vinogradniki vedno bolj s »Caffaro« in opuščajo raztopino modre galice.

Vprašanje št. 354: Sosed ima ob mejniku hraste, ki niso oddaljeni niti tri metre od mo-

Priporoča se
J. Zirmann, fotograf,
Postojna,
 Viale Oberdan,
 zadnja hiša na levo naprej od trg. Zwölf.
 Moderno slikanje. Nagrobne slike iz porcelana. Povečave. — Zmerne cene.

Tvornica tehtnic, uteži in mer
Giuseppe Florenc & C.o
 TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer in tehtnic oblastveno odobrenih iz domačih in inozemskih tvornic.

Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice in uteži na razpolago brezplačno.

ZDRAVNIK
dr. Gresic Adalberto,
 starejši sin,
 sprejema vedno v svojem ambulatoriju
 v GORICI,
 na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/1.
 nad lekarno Cristofoletti.

TOLMIN
 Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik
dr. P. Ugo Netzbandt,
 izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem (na Bavarskem)
 sprejema
 v Tolminu vsako soboto in nedeljo (pri drju Bussiju),
 v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Tvrška Teod. Hribar - Gorica
 CORSO G. VERDI št. 32
 priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.
 Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.
 BLAGO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Josip Kerševani, Gorica,
 Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarn "MUNDLOS" in "PFAFF", dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

GORICA — Piazza Cavour št. 5

Bencin „LAMPO“

Bencin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzojavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

TOVARNIŠKE CENE!

Prvo vrstna, zajamčena kvaliteta.

PELKARA

POTREBSČINE
 za
 kovače, mehanike
 in mizarje
 samo pri

PELLER, KAHAN & C.
 Trieste, via S. Nicolo št. 12
 Lastna skladišča v prosti lukl
 TOVARNA REMSCHEID - NEMČIJA

Prvo vrstna, zajamčena kvaliteta.

Za obuvale rabite
SAMO

ki
 okrepi,
 omeči
 in
 osvetli

La Crema da Scarpe
LODIS
 e insuperabile

SIDOL COMPANY

SIDOL COMPANY
 TRST — Via S. Zaccaria št. 4
 Telefon N.ro 72-73.

Izdelek

jega zemljišča, kjer mi delajo škodo. Ali ga lahko prisilim, da jih poseče? — *Odgovor:* Ne!

Vprašanje št. 355: Ali more zahtevati davč na izterjevalnica več kot tri leta zastareli davek? — *Odgovor:* Po zakonu ne bi smela.

Vprašanje št. 356: Ali ima izterjevalnica predpravo do plačila pred vknjiženim dolgom? — *Odgovor:* Izterjevalnica je zastopnica države, zato ima predpravo tudi pred vknjiženimi dolgi.

Vprašanje št. 357: Kupil sem za svojo rabo in za delavce od kmeta v Istri 20 hl vina, užite ninski urad pa zahteva skoraj 1000 lir užitnine. Ali sem dolžan plačati? — *Odgovor:* Če ste kupili, oziroma pripeljali vino po 1. aprilu, morate plačati, zakaj užitnine prosto je le vino, katerega vinogradnik sam pridela in sam z družino ali delavci popije.

Vprašanje št. 358: Kdaj bo nabor letnika 1911.? — *Odgovor:* Če ne bo ministrstvo drugače odločilo, jeseni.

Vprašanje št. 359: Koliko more biti gnojišče dolgo, široko in globoko? — *Odgovor:* Gnojišče mra obsegati za vsako žival v hlevu po 4 štirijaške metre (dva dolgo, dva široko). Globokost ni predpisana, pač pa mora biti priključena gnojišču posebna greznica z vsaj 3 hl prostornine za vsako žival. (Na vprašanje o nogi ne moremo odgovoriti.)

Vprašanje št. 360: Ali zadostuje sejnska izkaznica, če hočem obiskati ljubljanski velesejm ali pot e ujem tudi potni list? — *Odgovor:* Izkaznica služi le za znižanje železniške voznine (30 odstotkov v Italiji, 50 odstot. v Jugoslaviji) in za vstop na velesejm. Za prekoračenje meje potrebujete pa potni list. Prošnjo vložite skozi županstvo na kvesturo.

Vprašanje št. 361: Imam hišo in hlev v enem poslopju, pa nič zemljišča okoli. Kako naj zadostim zakonitim predpisom o gnojiščni jami? — *Odgovor:* Za take slučaje, kot je Vaš, ni v zakonu ničesar predvidevanega; je pa v zakonu neka določba, da bodo morale občine v posebnih slučajih urediti skupna gnojišča daleč od vasi. Tam se boste morali zadovoljiti s kotičkom, če si nočete kupiti koščka zemlje in si sam urediti gnojiščno jamo.

Vprašanje št. 362: Brat je v Jugoslaviji, tukaj pa ima obleko in pohištvo. Kako naj mu to pošljem? — *Odgovor:* Zabijte v zaboje, naprežite konja, osla, vola ali kravo, odpeljite na kolodvor, pokličite carinika in oddajte zaboje. Če nočete imeti teh sitnosti, pogodite se s spediterjem; seveda Vas bo več stalo.

Vprašanje št. 363: Koliko užitninskega davka bomo morali plačati tržaški okoličani od prašiča, ki ga hočemo zaklati za domačo rabo in ne za trg? — *Odgovor:* Trst spada glede užitnine v I. razred občin, torej je treba plačati za do 30 kg težkega prašiča 15, od težjega pa 55 lir. Ker smejo občine tudi zvišati užitnino za 50 od sto in se je tržaška občina te pravice tudi poslužila, boste plačali za do 30 kg težko žival najbrž 22.50, za težjo pa 82.50 lir.

Vprašanje št. 364: Moj travnik je močno poraščen s šavjem. Kako bi se dalo najtemeljeje odpraviti? — *Odgovor:* Kaj je »šavje«, ne vemo, ker nismo našli besede v nobenem slovarju. Bo pa gotovo »ščavje«, oziroma slovenska »kislica«, nemški »Sauerampfer« in latinski »rumex«. Kislico odpravite le tako, da jo s košenino vred skopljete. Samo s košnjo se ščavje ne odpravi, ker ima globoko korenino.

Vprašanje št. 365: Ali lahko izročim premoženje sinu, ki se imenuje ravnotako kot jaz, brez prepisavanja? — *Odgovor:* Ne!

Poljedelci - Gostilničarji.

Naznanjam, da sem otvoril v lastni hiši v *Postojni* števil. 139, veliko zalogo izbranih vipavskih in istrskih vin, katera razprodajam po zmernih cenah. — Priporočam se

JANKO SEVER,
POSTOJNA 78.

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

5. Via Farneti - MILAN 119 - Via Farneti 5.

Najlepše blago!

Najboljši izdelek!

Najnižje cene!

„AL CALMIERE“

zaloga sukna in izdelanih oblek,

TRIESTE — Ponte della Fabra, vogal via Carducci.

LASTNA KROJAČNICA

izdeluje prav natančno OBLEKE in POVRŠNIKE

po Lit. 250, 275, 300, 325 in 350.

Obleke po zadnjem kroju iz zajamčenega blaga stanejo

za odrasle:	OBLEKE	po Lit. 75, 115, 180, 215 in več,
	POVRŠNIKI	po Lit. 98, 145, 165, 245 in več,
za mladeniče:	OBLEKE	po Lit. 98, 133, 155, 180 in več,
	POVRŠNIKI	po Lit. 90, 110, 130, 145 in več,
za otroke:	OBLEKCE	po Lit. 45, 55, 70, 90 in več,
	MORNARIŠKE OBLEKCE	po Lit. 22, 35, 50, 90 in več,

Hlače zadnje novosti - delavne obleke - potniški plašči.

Bogata izbira OKRASKOV za ženske plašče in pomladne jopiče.

Takih cen za tako blago ne najdete nikjer!

Valuta — tuji denar.

Dne 14. maja si dal ali dobil za	
1 dolar	19.05
1 ang. funt	92.665
100 dinarjev	33.725
100 šilingov (avstr.)	269.10
100 čeških kron	56.54
100 nemških mark	455.20
100 švic. frankov	396.10
100 franc. frankov	74.81
100 belga	266.20

Bešeške obveznice 75.25; obveznice
»Consolidato« 84.10.

Loterijske številke

dne 10. maja 1930.

Bari	90	76	66	59	52
Florenca	22	31	51	1	21
Milan	84	40	19	72	83
Neapelj	41	18	80	28	89
Palermo	78	41	42	8	65
Rim	63	44	46	38	11
Turin	36	22	3	8	83
Benetke	53	43	81	45	36

Semnji v prihodnjem tednu.

Torek, 20. maja: Vipava, Bazovica.
Sreda 21.: Štanjel.
Četrtek 22.: Sežana.
Sobota 24. Boljunec.

TOLMIN.

**Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA**
**SPREJEMA
kot doslej
vsako redeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.**

Krojači, šivilje in nešivilje

iz Julijske Krajine!

Krojno učilišče v Ljubljani, Stari trg 19, bo priredilo ob mednarodnem velesojmu v Ljubljani poseben prikrejevalni tečaj. Honorar je znatno znižan. Prijavite se takoj. Učencem pri-
skrbimo službe.

Imam na prodaj mlatilnico in gepelj. — Jakob Gorup, Salog 4 p. Postumia — Grotte.

Učenca (vajenca) za sobno slikarstvo in pleskarsko obrt sprejemem takoj. — Miro Vičič, Postojna 7.

Kmečka posojilnica v Pliskovici

vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 25. maja ob 3. pop. v vikarišću s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev računa za l. 1929., 3. izvolitev načelstva in nadzorstva, 4. slučajnosti.
NACELSTVO.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzutta štev. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Ker se razdere apnenica, je na prodaj od 23. t. m. dalje večja množina apna od 12 do 13 lir za q, v Kazljah pri apnenici blizu ceste.

Pohišstvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Štefan Gomišek, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Dekle, zmožno za »buffet«, pridno in poslušeno sprejemem takoj. Plača po dogovoru. — Anton Ličan, Villa del Nevoso (Carnaro).

Velika zaloga skropilnikov, razpršilnikov, žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski mojster v Gorici, via Morelli 15.

Na prodaj je bik švicarske pasme, potrjen, 23 mesecev star. Jožef Cej, Ravnica pri Grgarju.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni *Wokulst*, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. štev. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell' Istria 7, tel. 64—85.

Posojila na vknjižbo na amortizacijo za 10 do 25 let s 6% obrestmi, agrarna posojila po 5 1/4%, navadna posojila po 6 1/4% na vknjižbo plačljiva v več letih, menična posojila po 6 3/4% s poroki ter rešitev vojne škode in rekvizicije preskrbi najhitreje g. Anton Trampus, sod. ofic. v pok. — Gorica, via Garibaldi 20/I.

Na prodaj sta dva dobro ohranjena čevljarstva šivalna stroja in vse čevljarstvo orodje. — Naslov je pri upravi.

Zamenja se velika hiša v baški dolini s kako manjšo drugje. Pripravna je za obrt in stoji blizu postaje. Več pove uredništvo.

Iščem službo mesarja. Sem že 6 let v tej obrti. Naslov je pri upravi.

Tolminska zaloga pohištva naznanja, da ima v zalogi v Tolminu veliko izbero spalnih sob, priprostih in finejših.

Hotel Šapla, Šturje, toči domača vina iz kleti Kmetijskega društva v Vipavi sledečih vrst: namizno I. in II. vrste, sortirano: pinola, rizling, burgundec, medicinalni silvanec, zelen in črni burgundec. Ljubitelje izbrane vipavske kapljice opozarjamo nanje.

Učenka, ki je dovršila 4letno učno dobo v trgovini jestvin, želi dobiti mesto v trgovini mešanega ali manufakturnega blaga proti majhnemu plačilu. — Več se poizve v trg. F. Furlan — Ajdovščina.

Na prodaj je hiša, ki ima zelo lepe prostore za trgovino. Hiša je ob državni cesti v zgornjem delu Solkana. Kdor jo želi kupiti, naj se zgleda pri upravi.

Kapljice Minerva za želodec, (česni kov izvleček in druge zdravilne rastline) so najboljšo sredstvo proti slabemu prebavljanju, napetosti, bolečinam in krču v želodcu. Služijo tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali naduhi in poapnenju žil. — Cibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco.

Kovaško orodje, decimalno tehtnico, ročno sesalko, vrtnalno stroje za železo, skripca za 1 in 3 tone ter večjo množino samotne opreke proda Posojilnica za il. bistrski okraj (Torrenova di Bisterza).

Izredno priložnost za nakup

nudi svojim odjemalcem tvrdka
G. CORETTI, nasl.

tvrdke G. STRUCHEL

Via Mazzini 36 — TRST — Via S. Caterina 7.,

s SPLOŠNO RAZPRODAJO VSEGA BLAGA, ki je zaradi odpovedi prostorov prodajamo s 30% popustom od naznačenih cen to se pravi pod tovarniško ceno. Razen tega imamo bogato izbero vseh vrst blaga zadnje novosti, zlasti sukna, volnenine, pajčolanov in cvetlic za birmo.

Izrabite v svojo korist to redko priložnost.